

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS "KOVA"
 Leidžiamas Lietuvių Socialistų Sąjungos Amerikoje.
 (Inkorporuota Balandžio 28, 1908 m.)
 Prenumerata: Metams į visas dalis svieto \$2.00
 Pusei metų \$1.00
 Redaktorius K. Vidikas. Administratorius P. Kurkulis
"KOVA"
 229 North 6th Street, Philadelphia, Pa.

THE LITHUANIAN WEEKLY "KOVA"
 Published every Friday by
 The Lithuanian Socialist Federation of America
 Yearly subscription: In all parts of the world
 Advertising rates on application.
 K. Vidikas, Editor. P. Kurkulis, Manager
 All communications should be addressed to:
"KOVA"
 229 North 6th Street, Philadelphia, Pa.

Organas Lietuvių Socialistų Sąjungos Amerikoje. JUS NIEKO NEPRALAIMĖSIT, TIK RETAI.

No 32 PHILADELPHIA, Pa. 1916m. Spalio (August) 11 d. Metas XII
 Second Class Matter May 17, 1905, of the Post Office at Philadelphia, Pa. TELEFONAS KEYSTONE, MAIN 25-58.

IS LIETUVOS

Iš gautųjų iš Lietuvos d. Gri-gaičio laišku matyt, kad ten vi-sai ne taip dalykai stovi, kaip mums pasakoją klerikalai ir tu-tininkai. Jau ir buvusieji vieny-bės su klerikalais skelbėjai kitai-p mano. Neteisingai piešias-mas ir socialistų dalyvavimas politikos gyvenime. Mes rašė-me šio numerio įžengiamąjį, da-nežinodami tų žinių, ir kritika-vome tai, ką klerikalai pranešė. Vistik ir dabar mes jokių būdu negalime pritarti Kairio daly-vavimui toj "tautų konferen-cijoj", jo balsavimui ten, jei tai tikrai įvyko, ir tai "diplomati-jai", kuria, rodos, ir jis užsikrė-tes.

LAISKAS IS LIETUVOS.

"Nauj." N 184 paduoda labai svarbų laišką, rašytą vieno vi-suomenės veikėjo d. P. Grigai-čiui. Iš jo mes matome, kad traukiantis rusų vyriausybė, kur suspėdama, emė žmonių galvi-us, arklus, javus; "kur sumi-ti negalėjo, sunaikino ant lau-ky", varu varė žmones trauktis į Rusiją. Vokiečiams atėjus da pasunkėjo gyvenimas. "Dauge-lyje vietų jie ką tik atėję pribai-šė jau palaužta ūkį, išimdami one lig paskutinio galvius, žemės, pašarą ir valgomuosius objektus". Paskui prasidėjo re-vizicijos. Šį pavasarį surekvi-kuota čerukai ir veršukai, nuo-lat imamos karvės, dalinai javai ir arkliai. Retai pinigais teuzmo-ka, dažniausia kvitomis. Delto Lietuvos kaimas, "nors da ne-kenčia bado, bet jau yra pasie-kęs tokio suvargimo laipsnio, kad tik apie tai tesirūpinęs kaip ištvėrus gyviems ligi karo galo". "Toks yra vidutinio ukininko padėjimas. Darbininkams ir ma-žiesiems ukininkams nepalygi-namai sunkiau... Darbininkams yra ypač sunku", nes darbo ne-randa. Visur sumažintas darbi-ninkų skaičius. "Padėjimas mie-stuose, ypač Vilniuje, nepalygi-namai sunknesnis. Nedirba joks beveik fabrikas, nestatoma nei vieno namo"; ir amatininkai ne-beturi darbo. "Pačiame Vilniu-je yra dabar suregistruota be-darbių 50-60 tūkstančių, kiti dirba pripuolamai. Betgi gyve-nimo sąlygos darosi jau nebe-pakenčiamos. Vokiečių vyriaus-ybės tapo uždrausta įvežti miestas iš kaimo ką-nors val-gomųjų daiktų, išėmus smulk-menas". Žadėjo pati prfstatyt maisto, bet nepristato, kiek rei-kiant. "Kuomet kaimė dar pa-lyginamai netruksta maisto, pa-čiame Vilniuje jau 3-4 mėnuo darbininkai ir šiaip mažo turto žmonės chroniškai badauja". "Duonos ant žmogaus dienai gaunama pusė svaro po 8 kapei-kas pagal kortas. Mėsos jautie-nos kaina buvo 1 rub.—1 r. 20 k. svarui, dabar 80 kap.—1 r., kiaulienos 1 r. 80 k.—2 r.; la-sinių svaras 2 r. 20 k., sviesto svaras nuo 1 r. 80 k. iki 2 r.; bulvių pudas 2 r. 50 k.; cukraus beveik nėra, žibalo nėra — mo-kama 1 r. 20 k. svarui. Batų trukstą; puspadžius pamušti—8 rub." To viso kaltininkas ne-tik karas, "bet ir vokiečių vy-riausybė, kuri tiksliai varžo eko-nominį krašto gyvenimą, išvež-dama iš Lietuvos Vokietijon vi-

są žaliąją medžiagą, neleidzama fabrikams pradėti ką-nors dirbti ant vietos ir, pagalias, net drauzdama pačiam Vilniui pa-siskolinti savo reikalams pinigu". Darbininkus valdzia gabe-na į Vokietiją ir ten bauriausia su jais apscinama. "Dabartinio Vilniaus darbininko tipas — tai išblyškęs, nudrįskęs, išalkęs, var-gais betverias prie darbo žmo-gus. Begalo sunku dabar ir nė-ra vilties, kad tas sunkumas greitai baigtų".

Taip, o mūsų "diplomatai" tik ant caro valdzios "skundus" rašo "civilizuotajam" pasauliui! Mūsų "diplomatai" laukia iš Vo-kietijos Lietuvos nepriklausomybės! Mūsų "diplomatai" ikišiol neprileidžia pačių badu mirš-tančių darbininkų savo susiše-lpimu rupintis! Mūsų "diploma-tai" pirmiausia mato kivirčus su tokiais-pat lenkų "diploma-tais"! Ką darbininkai jiems į tai atsakys?

"VIENIEMS LAIMĖ, KI-TIEMS NELAIMĖ".

Tokiu antrašu rašo "Nauj. Liet." N 24 savo įžengiamąjį. Ten rašo, kaip Rusijos fabri-kantai tankiai neima Lenkijos ar Latvijos "pabėgėlių" ir išva-rytųjų darbininkų, nes jie labai susipratę ir daugiau reikalauja. "Pabėgėlių" minios kaip vaikš-čiojo be darbo, taip ir tebe-vaikščioja, "tik, žinoma, bedar-bių dabar mažiau, nes dauguma galinčiųjų dirbti karo lauke vargsta arba, neturėdami kuo maitintis, emėsi nors blogiausio darbo". Lietuviai — tie iškarto sutiko dirbti kuoblogiausiomis sąlygomis. Jų "dabartiniai" "glo-bėjai" nesistengia apsaugoti darbininkų nuo šlykščiausio iš-naudojimo. Komitetai (lietuvų ir nelietuvų) tuo žvilgsniu nie-ko nedaro. Tiesa, turi jie dar-bio biurų, bet paskutiniųjų užda-vinys, kad tik kur įkišti prašan-tįjį darbo... Taigi pabėgėlių dar-bio minios kuone, Dievo valiai atiduotos". Ir juos išnaudoja, kaip kas išmano. Vienas Sibiro gubernatorių, Košura-Mosalskis, išleido įsakymą, kuriuo "pabėgėliai" buvo verčiami dirbti; kas atsakydavo nuo darbo, tas negaudavo pašalpos". Dauge-lyje vietų baisiai išnaudoja moterų ir vaikų darbą. Belais-vius kareivius verčia kuone vel-turi dirbti ir dabar jais naudo-jasi dargi ten, kur yra vietos darbininkų, neturinčių darbo. Pagalias, pradėjo kapitalistai ga-bentis kinas, kurie yra da piges-ni ir už belaisvius ir dirba po 18 valandų paroje. Apskritai imant, darbininkų uždarbis pa-didėjo 40-50 procentų, bet rei-kalingiausieji žmogui gyventi daiktai pabrango du, tris ir dau-giau kartų. "Taigi, darbininkų padėjimas pablogėjo. Gi pramo-nininkų? Aišku, kad priešingai".

Mažai streiklausių.

Gatvekarių streikas pasižymi didele darbininkų vienybe. Kom-panijos moka streiklausiams po \$15 dienai, ir tai negali jų gauti. Šiaip darbininkai vengia važi-nėti karais, pėsti darban ir iš darbo vaikščioja. Streiklausiai yra didžioji paniekio laikomi, ap-švilpiami, koliojami etc. Policija lazdomis muša vyrus, moteris ir vaikus, kiekvieną, kas tik gatvėse rodo streikeriams užuojautos arba pasako nema-lonų žodelį streiklausiams. Kiekvienam gatvekaryj, be streiklausių, da važinėjasi po vieną ar du policistu. Policis-tams "betvarkant" streikerius, visame mieste drąsiai pradėjo veikti didi ir maži vagys ir plė-šikai.

OLANDIJOS SOCIALISTŲ LAIMĖJIMAI.

Olandijos parlamento rinki-muose išrinkta 28 socialistai at-stovai daugiau, negu praeituo-se parlamento rinkimuose. So-cialistai užkariavo 23 parlamen-to sėdynes nuo liberalų ir 5 nuo dešiniųjų.

N. Y. GATVEKARIŲ STREI-KERIAI LAIMI

N. Y. GATVEKARIŲ KOM-PANIJOS NUSILEIDŽIA DARBININKAMS.

Pripažįsiančios unija. New York Railways, "žaliųjų" gatvekarių kompanijos atstovai turėjo konferenciją su savo streikuojančių darbininkų atsto-vais. Konferencijoj da dalyvavo miesto majoras Mitchel ir vi-suomenės tarnybos komisi-ninkas Strauss. Konferencija buvo uždaramis durimis, ir neįsleido net laikraščių korespondentų. Tečiau visgi patirta, jog kom-panija ketinanti pripažinti uni-ją, nepersekiot unijistų, visus streikerius atgal priimti darban. Kompanija žada pakelti darbi-ninkams algos, bet kiek algų tu-rės but pakelta, tai nuspręs darbininkų ir kompanijos atstovų konferencija ne vėliau, kaip 20 d. rugpjūčio.

Jeigu konferencija nesusitai-kytų delei algos, tai algos klau-simas būtų pavestas išristi trims "bešališkiems" piliečiams. "Žaliųjų" gatvekarių darbinin-kai grįšią darban, kaip tiktai kom-panija galutinai pripažįsianti uniją ir sutiksianti pridėti algos. Įvykus tokiai žaliųjų karų kompanijos sutarčiai su darbi-ninkais, kompanija išleis 70,000,000 ARMIJAI.

Washington. — Pirmą sena-tas, eikalavo \$313,000,000 armi-jos reikalams; atstovų butas ne-nojo tam daugiau skirti, kaip \$12,000,000. Pagalios abi pusi-nu, eido ir bendrai paskyrė \$2,000,000. Gazi suma. Militarizmas smulkiai ugdoma.

AMERIKOS KARIUOMENĖ ORIZTA IS MEXIKOS?

Washington. — Eina gandas, kad Amerikos kariuomenė jau grįžanti iš Mexikos. Ji esanti tik 2 poros dešimčių mylių nuo Arikos sienos. Bet sunku tuo-ga su tikėti. Nes Amerikos vald-žis paskutinėse dienose atsisa-kė, ir toliau tarybas vesti su Mexika, jeigu Mexika vis da rei-ka, kad Amerika tuoj atsi-imt savo kariuomenę. O Mexi-ko valdzia to vyriausiai ir rei-kauja.

"SVENTAS" KUDIKIŲ DARBAS.

Washington. — Senatui buvo paduota įnešimas įstatymais ap-mažinti jaunamečių vaikų darbo valandas pietų valstijų dirbtuvėse ir laukuose. Senato-riai pasikalbėję apie darbo "sventumą", įnešimą atidėjo toliam laikui.

PLESKAI ISPLESĖ \$37,000 "PEDES" PINIGŲ.

Detroit, Mich. — Vidury dienų, trys automobilio važiuav-sių plėšikai suturėjo Burroughs Adding mašinų kompanijos ve-zimą, kuriame buvo vežama kompanijos dirbtuvių darbinin-kams užmokestis; pasigriebė \$37,000 pinigų ir savo automo-bilui išplėškė iš miesto nesu-laimėsią, o tada ir jų reikalavi-mus kompanijos priimsiančios dar streiko.

ANTI GELEŽINKELIUS VALDZIOS RANKAS.

Washington. — Senatorius, kuris išrodinėjo senatui, kad valdzia išpiktai geležin-kais nuo privačių savininkų, turėję konferenciją su savo streikuojančių darbininkų atsto-vais, priešinas visuo-vais reikalams. Be to, pasak-jo, kad geležinkeliai būtų vald-žios rankose, "tai, girdi, "nega-lima įvykti didieji geležinkelių darbininkų streikai". Klįsta se-natorius, kokiam milijonui gele-žinkelių darbininkų valdzia ne-galima atimti teisę organizuo-ti streikuoti ir taip sauvaliai pasukti, kaip dabar skriaudžia su pačto ir laivyno darbinin-ku.

VAIKŲ PARALYZIUS PLĖ-ČIASI.

New York. — Vaikų paraly-zių skaitlis tebeauga. Ap-skaičiuojant, dabar miršta po 44 va-ikai kasdien nuo tos ligos Brook-lyne ir New Yorke. Šis ligos iš-plėtimas da nemirė nuo jos žino turtuolio vaikas. Rockefelleris jau milijonus do-liarų skiria tai ligai tyrinėti ir jai ma rasti. Tik jam ne gal-ima tikinti svarbiausia tos ir-šios ligos priežastis — skurdas.

RUSAI SUĖMĖ 16,000 AUSTRŲ

RUSAI 10 MYLIŲ NUO KO-VELIO.

Eina skaudi rusų kova su vo-kiečiais delei Kovelio. Rusų gen. Kaledinevo armija esanti jau tik 10 mylių nuo jo. Rusų pranešimai sako, kad vokiečiai rengiasi aplėisti Kovelį ir dru-tiną savo pozicijas Lietuvių Brastoj, Cholme ir palei visą Bugo upę.

ITALAI SUPLIEKĖ AUS-TRUS.

Iš Londono pranešama, kad italai pradėjo smarkią užpuoli-mo kovą prieš austrus. Visoj Isonzo 60 mylių linijoj austrai ešą stumiami atgal. Italų gene-ralo Cadornos armija atėmusi iš austrų Gorizios tiltą ir sučiupu-si 10,000 austrų kareivių. Itals pradėjo sektis, kuomet aus-trai susilpnino savo spēkas ita-lų fronte, pasiūsdami daug savo kariuomenės į Galicijos frontą prieš rusus.

IR VANDERVELDE ANGLI-JOS PATRIOTŲ DEMON-STRACIJOJE.

Londonas. — Dviem karo me-tam sukakus, Anglijos vald-žios išleis įstatymus, kurie pa-lygė demonstracijų. Jų tikslas — pakelti patriotizmo dvasią ir paraginti žmones tvirtai laikyti-si "iki galui", t. y. kol vokie-čiai bus sumušti. Demonstracijų prakalbese Londone, be kitų, kalbėjo ir buvusis garsus belgų socialis-tas, dabar amunicijos ministe-ris ir patriotas Emil Vandervel-de.

NUBAUDĖ 4 AUSTRIJOS PARLAMENTO NARIUS už agitaciją del Čekijos nepriklausomybės.

Vienna. — Karo teismas nu-teisė keturis čekus Austrijos parlamento atstovus neva už "valstybės išdavystę". Nuteis-tųjų vardai: Cok, Burival, Voi-na ir Nitolika. Pirmasis gavo 6 metų kalėjimo, antrasis 5, kiti du po vienus metus. Jų nusikal-timas tame, kad jie reikalavo Čekijai nepriklausomybės. Gar-susis čekų profesorius Masari-k'as taipojau buvo traukiamas teisman už "valstybės išdavys-tę", bet jam pavyko pabėgti už-sienin.

CASEMENT PAKARTAS.

Anglijos valdzia pakorė Ro-gersą Casement'ą už jo dalyva-vimą airių sukilime delei Airi-jos nepriklausomybės nuo An-glijos. Pakorė, nepaisydama A-merikos prezidento ir daugelio žymių anglų rašytojų užtarimo ir protestų. Šitaip Anglija "liuo-suoja" mažąsias tautas.

PROTESTAI PRIEŠ VOK.SOC-DEM. PARTIJOS KOMITETĄ DELEI ANEKSIJŲ.

Haaga. — Gesseno socialistai pasuntė Vokiečių Socialdemo-kratų partijos centro komitetui aštrų protestą delei to, kad, jų manymu, komitetas atvirai pa-laikąs vokiečių valdzią josios pasiryžime prijungti prie Vo-kietijos šiame kare užkariautus kraštus.

NUTVĖRE TRIS GELEŽIN-KELIO SAKAS, 2 MIESTE-LIU IR 9 KAIMUS.

Oficialiais rusų pranešimais, 8 rugpjūčio rusai atėmė nuo au-strų 61 ketvirtainę mylių ploto 17 mylių linijoj pietus nuo Dniestro upės. Rusai ešą 15 my-lių nuo Kolomeos ir Lembergo geležinkelio stoties Stanislavo. Jie pastatė didelį pavojun au-strų generolo Bothmerio armi-ją, kuri laiko Strypos liniją. Tą dieną rusai suėmė 8,500 au-strų ir nelaisvę ir užgriebė tris Stanislavo-Kolomeos geležinke-lio linijas: Otynia, Buacė ir Tlumač. Be to, rusams pavykė nutverti vieną Stanislavo-Kolo-meos geležinkelio pietų alkūnę, kuom ešą užkirsta austrų armi-jos daliai kelias gauti maisto ir amunicijos.

Besivydami austrus, rusai at-ėmė iš jų Nazimovo miestelį. Voronės paupiuose rusai išmu-šė austrus iš apkasų.

Oficialis vokiečių pranešimas pripažįsta, kad austrų-vokiečių armija, gruzdama daug skait-lingesnės rusų armijos, pasi-traukė atgal, apleidama Tlumač-Otynioje priežastis.

I pietus nuo Dniestro 23 ver-stų linijoj rusai atėmė iš au-strų apkasų liniją. Šioj apygar-doj generolo Leickio armija suėmusi 2,000 vokiečių kareivių.

Petrogradas. — Rusai oficia-liai praneša, kad jie, perėję Se-rečo ir Groberkos upes, durtu-vais paėmė Kostineco ir Rene-vo kaimus. Stochodo upės fronte vokiečiai pradėjo užpuolimo kovą prieš rusus, bet rusai juos visur atmušė, tik palei Korope-co upę vokiečiai pastumė rusus atgal.

RUSAI SUMUŠĖ AUSTRUS. SEREČO PAUPIUOSE.

Oficialiai pranešama iš Petro-grado, kad rusai, po smarkiam dviejų dienų mušimui, pergalėję austrus-vokiečius ant Sereč upės krantų ir paėmė šešis kai-mus. Rusams patekė 5,640 au-strų ir nelaisvę.

Kovelio fronte, pasak to pa-ties pranešimo, Hindenburgo armija laikinai suturėjusi rusus.

ANGLŲ-FRANCUZŲ UŽPUO-LIMŲ VAISIUS MENKAS.

Francuzai, anglai ir belgai bendrai pradėjo užpuolimo ko-vą prieš vokiečius. Eina pra-gariniai mušiai ties Guillemontu, kuris yra antroj vokiečių gyni-mosi linijoj.

Somme's fronte francuzai iš-veržė iš vokiečių pusketvirtos mylios apkasų.

Vokiečiai kelintą sykį buvo užėmę rytinę Verduno tvirtu-mos Thiaumonto dalį, bet fran-cuzai kiekvieną sykį juos išvy-davė lauk. Pagalios, po trijų savaičių tąsynių, Pozieres kai-mas pateko francuzams. Vokie-čiai buvę sumušę francuzus ties Fleury kaimu, bet francuzai pas-kui atsigrėbė.

Bet, aplamai imant, anglai, francuzai ir belgai nelaimėjo nė vienos svarbesnės kovos. Apie vokiečių laimėjimus gi anglų cenzoriai nepraleidžia žinių.

ŠALTO VANDENS AMERIKOS SOCIAL-MILITARISTAI

Tarytum apkvaišę vaikščioja mūsų patriotai (klerikalai ir nacional-liberalai) ir šaukia: "Nepriklausomi, nepriklausomi! Nepriklausoma Lietuva!" Kas gi atsitiko? Iškur ta nepriklausomybė? Juk da neseniai jie šliaužiojo prieš carą, dabar kaizerio batas ten viespatauja, — kas jiems davė tą nepriklausomybę? Gi Šveicarijot tautų konferencijoj kun. Bartuška perskaitė lietuvių deklaraciją, kurioje reikalaujama nepriklausomybės. Visi buvusieji ten lietuviai sutikę su tuo, kad turi būti nepriklausoma Lietuva. Ir konferencija apskelbė visų mažųjų tautų nepriklausomybę; o ten dalyvavo net 28-nių tautų "atstovai", tai kaip gi gali jos nebūti?

Bet vieno tik pasakymo, vieno nutarimo tam nepakanka. Gražiais norais pragaras išgrįstas. Kokia tauta įgijo nepriklausomybę be kovos? Tokių mes nežinome. Tai gal apie tą kovą, apie platų savarankį minių veikimą ir buvo kalbėta toj konferencijoj? O, ne! tai visai bereikalingas daiktas! Susirinkusieji ten tautų "atstovai" (ištikrųjų, tai jokie atstovai nebuvo) — tai buvo įvairių tautų buržuaziniai nacionalistai, kurie greičiau atsisakytų nuo savo nepriklausomybės, negu sutiktų remti tas savo svajones plačių minių veikimu. Tokia dvasia viešpatavo didelėj konferencijos didžiujoj. Ji viešpatavo ir tarp lietuvių "atstovų", norint ten buvo vienas ir iš tų "buvusiųjų". Apskritai imant, socialistai nedalyvavo toje konferencijoje, neskaitant vieno antro social-patrioto, pastaciausio tautų augščiau klesos. Tarptautinių socialistų konferencija buvo Cimmervalde, Kintalėj, bet ten nerado tie social-patriotai sau vietos, o tik tarp nacionalistų buržujų, klerikalų, "demokratų" ir visi vienu balsu nepriklausomybės reikalavo. Taip jie supranta šiandien savo uždavinius. Nepriklausomybės reikalavimas ir vienas lietuvių "socialistas", norint L. S. D. P. programoj jokio panašaus reikalavimo seniai nebėr. Vadinasi, jis galėjo ten varyt politiką tiktaisi savo vardu, juo kad partijoj jau seniai nieko nebeveikia, seniai ją likvidavo. Ir jau nebe pirmas toks jo politikos žingsnis: atsimenate neseniai buvusį Kairio, Šiaulio ir Žmuidzinavičiaus parašą po tam tikru atsišaukimu, kuriame jie skundė "civilizuotajam" pasauliui caro valdžią? Dabar išsiaiškina, kad tai ne pripuolamai atsitiko. Ir negali būti abejonės, kad tai atsitiko su kaizerio valdžios žinia, kaip ir šitoj konferencijoj jie dalyvavo su jos žinia. Ir da del vieno dalyko mes neabejojame: kad ir dalyvavo toj konferencijoj Kairys, bet jis tiek yra padorus, kad negalėjo sakyti L. S. D. P. atstovaujantis; jis "atstovavo" tiktaisi savo asmenį ir, veikiausiai, Janulaitį ir kitus panašius buvusius socialistus inteligentus.

Tai kaip gi tie tautų "atstovai" savo nepriklausomybę išgauts? Gi diplomatijos keliais! Ir kun. Bartuška nudžiugęs rašo, kad "Lietuva susilaukė naujos eros. Prasidėjo Lietuvai ir lietuviams diplomatijos — keliai, kurie Dievas žino kur mus nuves". Tikrai, Dievas žino kur jie nuves. Tuo tarpu tiktaisi nuvedė į kaizerio lekojų priemenę. Vokiečiai, anot Bartuškos, "siuolovisus palengvinimus. Ragina atlankyti lagerius". Tik visur kartu tas kaizerio ir lietuvių aniošas sargas Steputaitis! Matyt, tie ponai jau atviras derybas pradėjo su kaizerio valdžia, kaip seniau derėjosi su caro valdžia. Tai kas turi duoti Lietuvai nepriklausomybę! Tikrai, tokioj kompanijoj gėda būti netik socialistui, bet ir padoriam demokratui.

Amerikos socialistų spaudoj ir draugų eilėse eina diskusijos del Bergerio metimo iš Pild. Kom. Pas mus tuo klausimu jau taip pat aiškiai pasirodė įvairių nuomonių. Vieni, kaip "Naujienu" ir "Keleivis", nemato Bergerio privadžiojimuose nieko priešinga "nė Amerikos Socialistų Partijos programai, nė tarptautinių socialistų kongresų nutarimams". Kad jie stoja prieš Bergerio metimą iš Pild. Kom., tai suprantama. Kiti, kaip "Laisvė", mato jo veikime "demoralizaciją ir mūsų principų generalį šlavimą į užpečkį". Ji stojo už griežtą kovą su Henderizmu, vienok ir ji prieš jo metimą iš Pild. Kom. Perkratysime mes vienu ir kitų pažiūras, nes jos, be abejonės, reikšdina ir apskritai Socialistų Partijoj gyvuojančias pažiūras.

"Nauj." nemato Bergerio privadžiojimuose nieko priešinga nė Soc. Partijos programai, nė tarptautinių kongresų nutarimams. Pažymėdami tai, mes "Kovos" N 30 pabriežėme visą eilę jo darbu, iš kurių, mūsų nuomone, tik viena išvada galima padaryti, jog tai yra "mūsų principų generalis šlavimas į užpečkį". "Nauj." jį tai nieko neatsako, tik, priminusios "Kovai", jog ji kadaise pavadinė Bergerį kaizerio garbintoju, prašo mūsų, kad mes nurodytume, kada Bergeris stojo už karą su Mexika. Į šitą klausimą mes žemiau atsakysime. Bet jei ir tas pasakymas neteisingas pasirodytų, ar kitų Bergerio veikimo žiedelių nepakaktų, kad būtų galima pasakyti, jog jis daro "mūsų principų generalį šlavimą į užpečkį"? Mums rodosi, pilnai pakaktų! Primjisme da, kad pats Bergeris sako, jog Amerikos Socialistų Partijos pozicija militarizmo klausimu nesanti socialistų pozicija, o bakunistų, su kuria jis savo pareigų laiko kovot ir kovoja.

Pirmiausia patenkjisme "Naujienu", kurios prašo mūsų nurodyti, kuo remdames mes sakėme, jog Bergeris stojo už karą su Mexika. Gal atsimena jos, ką rašė Bergerio "Milwaukee Leader", Villos plėšikams užpuolus ant Amerikos pasienio miestelio Columbuso? Ne tik socialistai, o ir tuli buržuazijos laikraščiai, žinojo, jog tas užpuolimas buvo sukurstytas Jungtinių Valstijų kapitalistų, vienok Bergeris tuoj pradėjo ginklais žvanginti ir šaukti Amerikos valdžią vytiš plėšikus, gaudyti juos perėjus Mexikos sieną, vadinasi, veržtis į svetimą kraštą. Amerikos valdžia taip ir padarė. Mes atsimename mūsų Mexikos krašte, iš kurių vos tik neiškilo karas. Ką Bergeris tuomet darė? Ar protestavo prieš tai? Ne. Dargi kuomet Amerikos Soc. Partija pradėjo kuosmarkiausių agitaciją prieš karą, ir tuomet mes negirdėjome Bergerio protesto balso. Tiesa, jis, vengdamas didelio skandalo, pasirašė po Pild. Komiteto atsišaukimu, bet kodėl nevarė agitacijos prieš karą savo "Milwaukee Leader"j? Kodėl nekritikavo savo draugo Milwaukee majoro Honan'o, kuris išsijuosęs varė patriotinį darbą ir kėlė karingumo upą? Ką reiškia, kad ir toks perlas, kuris tilpo "Milw. Leader"j liepos 22 d.? Aprašomi Amerikos milicijos manevrai Mexikos pasieny. Ta milicija tai esanti "neišpasakytai puiki medžiaga. Tiesa, ta medžiaga nemėgsta šitos operacijos (manevrų). Ji trokšta audroj veikti (tai yra kare), kur galėtų savo darbą dirbti. Ji klausia kiekvieno reporterio arba bent-kokio kito menamai išmintingo žmogaus: "Ar gi jau ir neturėsime karo su Mexika?" Tuo tarpu apie tilpusias kituose (dargi buržuazijos!) laikraščiuose ži-

niais apie tos milicijos mąjėse, apie visas rotas, kurios, socialistų agitacijos pasiektos, atsikė žengti per Mexikos sieną — apie tai Bergerio "Milw. Leader"j" nieko nerandame! Ir tik vėl džiaugsmo iš lenkų, juodu ir kitų tautų milicijos patriotizmo! Ką tai reiškia, — ar kad Bergeris stojo prieš karą su Mexika, ar kad už jį stojo? Mes del to neabejojame.

Ir jei da karui nepakilus jis taip elgėsi, tai kaip būtų elgėsi jam iškilus? Iš jo raštų aiškų, kaip būtų elgėsi. Jo idealas — tai Vokietijos social-militaristai: Ziudekumai, Heinės, kurie atrai garbina kaizerį ir Hinderburgą. Jei kas būtų užmiręs jų pažiūras, Bergeris pirmėia jau liepos 14 d. Štai aškinai Heine žodžiai: "Nuo šio laiko socialistų partija turi išsivadėti nudėvėtu formulu ir pozicijoj; turi stoti ir ginti kraštą ir pripaityti savo praktikos veikimą prie esamos imperijos politikos tvarkos, nes imperija yra bendrų tautos reikalų atstovė ir gynėja". Ir visur, kur tik mes nepažiūrėsime, ten rasime apie didžius žygius "kaizerio armijos", "kaizerio laivyno". Ki-zerio valdžia, girdi, atstatydimasi Lenkiją, davusi žydams violiški laisvų. Caro valdžios pūžadai Lenkijai atėję pervėli, kad ją "išgelbėjus nuo kaizerio vyrų" ("Milw. Leader", liepos 18 ir 21 d.). Tai kuo pasiremami mes pavadinome Bergerį kaizerio garbintoju: jei jo garbintoju galima vadinti Vokietijos Heinės ir Ziudekumai, ai galima vadinti ir Bergeris.

Visai kitaip Bergerio laikrėstis rašo apie Vokietijos s.d. poziciją. Ji susidedanti iš "likusių provincijų, ypatniau — tų provincijų, atėvių, kurie esą supranta politikos ir duoda daugiau rėksnių. Taip kalbama apie Berlyno opoziciją! Jis pūai pritaria Šeidemanui, kuris sakąs, kad "kaizerio priešininkai nori sunaikinti Vokietijos ir Austrijos gyvenimą". Taip at pritaria ir Vokietijos s.d. valdybai, kuri smerkia opozicijos veikimą, streikus, protestus prieš karą. Apie Lybnechtą padoda tik dešiniųjų socialistų nuomone, kurie smerkia jį (liepos 4, 27, 29 d. ir kitur).

Ir kartu su didžiausiais Vokietijos social-militaristais Bergeris platina tautinį socializmą, tai yra nacionalizmą ir gavą panašius social-militaristams. Savo eseniai pasirodžiusiam straipsnyje "Reviving Bakounism in the Socialist Party" jis tiesiog tikina, kad priverstinas tarnavimas kariuomenėj nešąs darbininkų klesai naudos ir platinąs socializmą. Jis sako: "Jeigu mes urtume pusę miliono socialistų kareivių ir jurininkų Jungtinių Valstijų kariuomenėj, kapitalistai ne taip skubiai šauktųsi prie jos straiiko metu. Ir socialistai daug vaisingesnė galėtų vesti propagandą armijoj ir laivyne tarp savo draugų kareivių, negu salonų socialistai ir pašaliniai žmonės". Jis už priverstiną visuotinę tarnavimą visų vyrų nuo 18 iki 45 metų. Jisai stovi už miliciją, kaip yra Šveicarijoj; bet jei jos negalima bta įvesti, tai reikalinga Vokietijos tarnavimo sistema. O kad tai perdaug neatsiduotų imperializmui militarizmu, Bergeris nuolat tikina, kad nuo to tik darbininkai ir socialistai laimės.

Girdi, "priverstinas visų tarnavimas užkrėstų kareiviją socializmu... Vokiečių armija, kur kiekvienas sveikas pilietis turi tarnauti, negali būti vartojama prieš streikininkus"... Kaip gi, negali! Negali ji nė saudinti ramių beginklių darbininkų!

siklausykite, ką da Bergeris užgiedos: tie, kurie prieštarauja militarizmo augimui — tai esą Bakunino papugos; jie padeda kapitalistams laikyti nedemokratišią armiją ir kliudą socializmo intakai išskverbti į jos eiles. Tai esanti kvailių politika...

Ir jei, priverstiną tarnavimą įvedus, pradėtų valdžia mobilizuot streikininkus, kaip, pavyzdžiui, padarė Prancūzijos valdžia per geležinkelių darbininkų streiką, tai Bergerio nuomone, taip pat tik naudos socializmui atneštų: mobilizuotieji streikininkai išmokytų disciplinos, pasidarytų iš jų geresni unijistai ir pasidaugintų socialistų balsų skaičius. "Ne pripuolamai tai įvyko Europos kraštuose, kad ten, kur viespatauja didžiausias visuotinas militarizmas, ten taip pat yra ir didžiausias socialistų judėjimas, menkiausia išsiplėtojęs sindikalizmas, valstybės nuosavybėje yra daugiausia naudingų visuomenės įstaigų, geriausi įstatymai apie darbininkus, mažiausia purvo, sveikiaušia darbininkų klesai ir daugiausia gimimų... Juo greičiau įves Amerikos kapitalistai savo priverstiną visuotinę tarnavimą kariuomenėj, juo geriau patiks tai toliau regintiems socialistams ir unijistams" (liep. 16 d.).

Žodžiu, militarizmas — tai geriausias vaistas nuo viso pikto. Taip atvirai begėdiškai tikinti tai da neišdrįso Europoj nė patys dešiniųjų social-imperialistai. Situac žvilgsniu su "Milwaukee Leader" gali susilyginti nebent tik garsioji "Chemnitzer Volkszeitung". Žinoma, ir Bergeris taip pat visur mato tik savo tėvynės gynimą (nuo Japonijos ar kitos valst.), bet apie imperialistinę besocijų kapitalistų politiką jis tik švelniai kokį žodį pasako. Ir keista, kad visame tame "Nauj." nemato peržengimo mūsų partijos programos principų ir tarptautinių socialistų kongresų nutarimų.

"Laisvė" tai aiškiai mato, tik d. Pruseika mano, jog mes daugiau laimėtume kritikuodami Bergerį, bet nemezdami jo iš Pild. Kom., juo labiau kad jis per rinkimus po Hillquito gavo daugiausia balsų. Tai ir yra liudniausias dalykas! Matyt, daugelis balsavusiųjų už jį draugų nežinojo jo tikrojo veido, nes, be abejonės, mūsų partijos, ypatingai darbininkų, didžiama ne militaristai. Mes tikrai žinome, kad daugelis lietuvių balsavo už jį, nežinodami tų jo žiedelių. Ir jei jis buvo išrinktas tokia balsų didžiama, galima padaryti išvada, kad darbininkų minios pritaria jam ir kitiems panašiesiems social-militaristams. Balsuodami dabar prieš Bergerio išmetimą iš Pild. Kom., mes tik da labiau sustiprjisme jų poziciją. Tai delko mes turime vartyt kuosmarkiausių agitaciją, kad kuodaugiausia draugų už išmetimą balsuotų. Aiškinkime tai lietuvių socialistams, aiškinkime ir kitiems! Ką kas šauks apie jų nuomonų "persekiojimą", tegul sau šaukia. Mes ne vien, kur jį dirbti, — čionai ar persekiojame jų, o tik kovojuame su jomis, nes matome nuo jų didžiausią pragaštingumą darbininkų klesai. Tokiai demoralizacijai platinančiai darbininkų eilėse ir socializmo principus šluojančiai į užpečkį mažumai neturi būti vietos vyriausioje mūsų partijos įstaigoje. O pradėję atvirą kovą su jais, mes ir juos prispirsime apsižūrėti, nebeklaidint taip darbininkų arba... visai pasitraukt nuo mūsų. Ir Bergeris paskutiniu laiku jau priverstas truputį susilaikyt.

Kad Bergerio išmetimas iš Pild. Kom. galėtų sustiprint socialist-militaristų poziciją, mes su tuo, nesutinkame. Tik tuomet tai galėtų įvykti, jei prieš jį išmetimą balsuotų dabar da daugiau arba bent maž-daug tiek-pat partijos narių, kaip pirma balsavo už jį įėjimą į Pild. Kom.

PRISPAUSTI PRIE SIENOS...

Prispirti prie sienos, prakalbejo apie Prancūzijos valdžios amunicijos agento "genialius plenus" ir nacional-liberalų laikraščiai. Pirmiausia tarė savo žodį "kairysis" jų advokatas p. Rimka. Visa tai, girdi, esą ne kas kita, kaip "pačios "Kovos" išpustas burbulas". Bet paskui iš jo paties žodžių matyti, kad "Kovoj" paduotasis faktas teisingas. P. Rimka patvirtina, kad jo draugas Karuza parvažiavo iš Europos "net Prancūzijos karo ministerijos laiškais ir pasiulijimais" vežinas. Patvirtina ir mūsų paduotąsias žinias apie Prancūzijos valdžios prižadus — "po 1.20 — 1.50 franko už valandą ir dovanią kelionę šian ir ten arba po karo, jei norės, į Lietuvą, prizada apgyvendinti grupėmis ir duoti jiems teisės laisvai organizuotis etc.". Kaipo gudresnis "diplomatas", p. Rimka tiktaisi nepiešia tokiems puikiams dažais tų "gerovių" ir "laisvų", kaip tai darė, kad ir Philadelphiaj, "savųjų" tarpe p. Karuza; jis nepaleidžia, kaip Karuza, savo vaidentuvės vadelių ir, kaipo "didelis politikas" net... su teisybe apsilenkia. Jisai sako, kad "patsai p. Karuza netiki ir tokio pleno įvykdinimo galimumą, todėl neišmintinga įtarti jį kokioj agitacijoj ar misijoj."

Taip, p. Karuza skubina iš Paryžiaus, "kur tapo patirta, kaip jis pats viešai Philadelphiaj yra pasakojęs, daug gero tautos labui"; vežasi išten, kaipo kokią brangenybę, "Prancūzijos karo ministerijos laiškus ir pasiulijimus"; parvažiavęs slepia savo "genialius plenus" (kad tik tie socialistai nepatirtų!); tiesiai paklaustas Philadelphiaj "savųjų" susirinkime apie tai, ką tokio gero girdėjus Paryžiuj, atsako: "Negaliu jums to sakyti — apie tai turėsime pasitarti su žymesniais Amerikos lietuvių veikėjais"; paskui važinėja pas tuos "žymesnius Amerikos liet. veikėjus", Prancūzijos karo ministerijos laiškais ir pasiulijimais vežinas, kad juos apsvarsčius; neapleidžia, žinoma, nė p. Rimkos, kaipo savo žmogaus... Ir tas, atsidėkodamas jam už tokią garbę, stengiasi iš juodo balta padaryti, stengiasi įkalbėt skaitytojams, kad jokia misija vežinas nesu-grįžęs p. Karuza ir tais Prancūzijos valdžios sumanymais visai netikėjęs... Tai kam gi visa tai darė p. Karuza, apie ką mes ką-tik kalbėjome? Kokioj nešvarioj rolėj vėl atsidurė p. Rimka! Nevykusio Prancūzijos valdžios ir kapitalistų agento gynyčio rolėje.

Daug švaresnė jau "Vien. Liet." pozicija. Ta bent atvirai sako: "o kad taip būtų (kaip mūsų buvo rašyta. Red.), tai juk nebloga būtų!" Lietuviai, girdi, dargi socialistai, dirba amunicijos fabrikuose, "tai ar ne visvien, kur jį dirbti, — čionai ar Prancūzijoje. Jei dirbti Prancūzijoje (lygiomis darbo išlygomis), tai juk lietuviui darbininkui geriau; juk jis visvien svetur, o antra — jis arčiau tėvynės, jam parvažiavimas nieko nekaštuotų ir jis sulostų žymią politikos rolę". Taip, tokios nuomonės buvo, o gal ir tebėra, ir p. Karuza, ir prieš tai mes taip griežtai protestavome ir šaukėme darbininkus, kad jie pasirupintų, kad tas amunicijos agentų sumanymas nė negimes mirtų. Prispirti prie sienos, tie agentai pradėjo aiškintis, bet išminimo "Vien. Liet." pasakymo matyt, kad jie ir dabar da nemanolaidot tą sumanymą. Jie da tariasi apie jį; jis, galbut, "kada-nors ir bus vykdomas"... Tegul sau varo nacional-liberalai su klerikalais savo šlykščią amunicijos agentų rolę (jie, naba-

gai, neatskiria, kad kas kita yra eiti darbininkui, bado varomam, dirbtį amunicijos fabrikoje ir kas kita būti amunicijos agentais, tegul sau svajoja apie "žymios politikos rolės sulosiimą" su amunicijos darbininkų pagalba — mūsų uždavinys aiškūs: aiškinti plačioms darbininkų minios amunicijos agentų tikrąjį veidą ir šaukti jas, kad jos neduotų suvedziot.

Kunigų ligoninė ir prieglaudos

Vienas federalio Chicagos teismo teisėjas gavo nagrinėti bylą, kuri rišosi su viena katalikų ligonine Kanadoj. Ta byla įtikinusi, jog kalbamoji ligoninė, tai yra suktybių ir kreivų prisiegos akademija.

Ligoninė, žinoma, yra "cniulyvoj" kunigų globoj. Jos daktarai — parinkti katalikai; jų gailėstingos sesers — tai vienos lės.

Minimoj byloj pasirodė, kad daktarai ir sesers buvo susitarę pavogti vienos darbininkų sunų ir atiduoti vienai gerai katalikai turtulei. Sunus jai buvo reikalingas, kad niekas negalėtų prisikabinti prie jos turto.

Taip prisipažino teisme tie katalikai daktarai ir tos "svėtos blyvos" sesers.

Baltimorės Ligoninių tyrimų komisija atrado, kad tokių kunigų globojamos vaikų prieglaudos nedaug geresnės už organizuotus kudių žudytojus. To ligoninėse mirę beveik visi į paduoti kudiukai. Sakoma, kad kas nenorėjo auginti kudiukų, tai tyčia jį nešė į tą ligoninę pamokėjo reikalaujamą sumą pinigų, ir galėjo eiti sau namaramus, įsitikinęs, kad jo kudiukas iščia neišeis gyvas.

Da nenutilo nė New Yorko kuniginių vaikams prieglaudos skandalai, kuriuos aikštėnė vilko sveikatos komisija. Prieglaudose kudiukai buvo padidžiai maitinami, nešvariausiai laikomi, brudu apiešti. O kai atkeršijus sveikatos komisija už tokių dalykų paskelbė, tai kunigai darė suokalbij, kad ištrėmus tulus komisijos narius iš New Yorko miesto arba iš valstijos.

Tik ačiu savo pinigams ir savo politinei intakai tarp tikėčiųjų kunigėliai su "seserimis" ir visu štabu vis išsisuka nesunkesnių bausmių už tokių minimalų šeimyninkavimą ligoninėse ir prieglaudose.

Nors negalima sakyti, kad religija kalta už tokius darbus, faktai įtikinančiai liudija, kad tos religijos skelbėjai, doros mokytojai — kunigai, apskritai imant, pasirodo blogesni, besąžiningesni visuomenės įstaigų užvaizdos, negu šiaip žmonės.

O vis da statosi vienatinė doros mokytojai, visai niekaus auklėjimo ir prieglaudos įstaigai!

V. Kuzma.

PASTABOS

Taip ir išėjo: Bartuška parašo, kad "popiezius mano šelpit lietuvius, bet neskirti lietuviams dienos". Geras tas pasų popiezius ir da geresni mūsų "diplomatai"!

****

Socialistai rašė, kad greičiau mūsų tautos didvyriai persivertė per galvą ir, vietoj garbinti carą, pradės garbinti kaizerį. Tai dabar jau įvyko. Ar ne geri socialistai pranašai?

****

"Bambizas" bedievis Yčas, reklamuojęs savo draugiją ir pasakojęs apie kapelionus, maldaknyges, puldamas į popiezių kojas, sakė: "Sventasis Tėvas prašau suteikti palaiminimą laimingai Lietuvai". Ar tai maldaknygės karjeristas? Ar ne tas tos didvyris?

(Tęsa ant 4 pusl.)

LAISVOJI SAKYKLA

BALSUOKIT UŽ V. BERGERIO ATŠAUKIMĄ!

Kai kurie mūsų draugai ir laikraščiu redakcijos stovi prieš Bergerio išmetimą iš Soc. Part. Pild. Kom. Ties draugai, stovėdami už Bergerio palikimą Pild. Komitete tuo tvirtina Bergerio poziciją, kuri duoda jam progos da narsiau skleistį darbininkų klesoj patriotizmo ir militarizmo nuodus.

Bergeris, kaip social-patriotas — militaristas, yra ne tik vertas pašalinimo iš Soc. Part. Pild. Kom., bet, kaip tokiam, neturėtų būti vietos nė Socialistų Partijoje. Tas žmogus nemato skirtumo tarp tautos ir klesos, skelbia žiaurų nacionalizmą su militarizmu, šaukia, agituoja darbininkus ginkluotis, rengtis, kad gynus tą Rockefellerio tėvynę, kurioj darbininkai, darbininkės yra šaudomi ir kalėjimus grūdžiami, jei pareikalauja didesnio duonos kėsnio. Bergeris skelbia, kad Amerikos "laisvei" reikia įvesti šioj šalij priverstinas kareivavimas, tiesa, pagal Šveicarijos sistemą.

Na, ir' kuo čia skiriasi buržuazijos šovinistai nuo social-šovinisto Bergerio? Koks skirtumas tarp buržuazijos militaristų, "preparedness" rengėjų ir mūsų social-militaristų, klesų vienybės skelbėjų, kaip V. Bergeris, Ch. Russell ir kompanija? Ir jei yra kur skirtumas, tai tik tame, kad tie mūsų social-patriotai, militaristai da dangstos revoliucinėmis frazėmis, — kad darbininkai neišduotų jiems pasporto... Pasiziūrėkite į Amerikos Socialistų Partijos 1912 m. suvaziavimo protokolą, rezoliucijas ir debatus delei ateivių klausimo; ten Bergeris taip debato, kaip šiose, taip savo rezoliucijomis pasirodė didžiausias priešininkas leidimo į šią šalį Azijos at-
 ier, nešvarūs, nera tarptautinis socialistas, bet Amerikos social-šovinistas!

"Naujienos" tap-jau "kritikuojama" Bergerį, bet pataria balsuoti prieš jo išmetimą iš Pild. Komiteto, buk delto, kad mažuma turėtų savo atstovą; Bergeris, girdi, nėsąs peržengęs nė tarptautinių kongresų tarimų, nė Socialistų Partijos programo.

Bet kur gi Bazelio kongreso rezoliucija, kur socializmo principai? Ne, meldžiamieji, neklaidinkite jus! Ne del tos priezasties jus patariate balsuoti prieš B. išmetimą, bet delto, kad, kaip matyt iš pirmesnių ir dabartinių jusų santykių su tautiniais Amerikos ir Europos socialistais, — jie yra jums artimi...

Ir jeigu ta Europos skerdynė, kuri siaučia jau dveji metai, neatveria akių mūsų social-patriotams, tai tiesiai galima sakyti, kad žmogui reikia būti bepročiu, bet ne socialistu.

Na, ir ką jūs manote, draugai, jei, da karui nėsant, mūsų social-militaristai varo militarizmo agitaciją valdancios klesos naudai, tai kas gi būtų tada, jei valdancioji klesa surengtų tą skerdynę? O tai neišvengiamai įvyks; tada ne vienas V. Bergeris šauks gelbėti "tėvynę". Ir jeigu mes dabar neatkreipsime dėmesio į tuos mūsų social-patriotus, tai mes susilauksime da didesnio savo organizacijos krizio, negu Europos draugai.

Mūsų uždavinys ir pareiga eiti sykiu su tais draugais, kurie nėra po kojų pamynę raudoną vėliavą ir neišsivadėję klesų kovos, bet eina į kovą, iškėlę mūsų tarptautinę vėliavą, ir šaukia visą darbininkų klesą į vienybę, į kovą, kad panaikintų kapitalizmą ir įvykintų socializmą! O tie draugai, kurie tą darbą varo, — tai Cimmervaldijai, kurie žengia revoliucinio marksizmo keliu. Juo eidami,

darbininkai greičiaus galės įgyti klesinio susipratimo ir nuosakiau liuosuoti iš samdymo vergijos. O kadangi Bergeris savo militarine agitacija ne tikta truko klesinį darbininkų susipratimą, bet tiesiog šluoja socializmo principus iš Socialistų Partijos ir kadangi toks social-patriotas negali būti darbininkų klesai kelio rodytojas, taigi patariu visiems draugams ir draugėms sąjungiečiams balsuoti už Bergerio pašalinimą iš Socialistų partijos Pild. Komiteto.

Rygos Milionas.

AR REIKIA MUMS DARBININKŲ SUSIĖLPMO SUSIVIENIJIMO.

Žinoma, kad reikia; kitaip nė būti negali, nes pats gyvenimas prie to verčia; taip-pat verčia ir mūsų "geradariai", tautininkai, kurie seniai bando pašalinti iš savo Susivienijimo visus jiems negeistinus gaivalus — socialistus ir pirmevius, ką aiškiai rodo jų pasiūlymai 29-tame seime Pittsburghe, kur jie lauzė konstituciją ir darė viską, kad tik prisikepus daugiau savųjų delegatų; ir seimo sekretorių neteisėtą pasisodiną. Tautininkų lyderiai per pereitą 29 seimą organizacijos konstituciją pastatė žemiau seimo, reiškia, sumindžiojo SLA. konstituciją ir kartu — žmonių valią, visuotinę balsavimą, nes konstitucija priimta visų SLA. narių visuotinu balsavimu.

Ar tai ne pažeminimas lietuviams darbininkams prieš tokių vadų savalią lenktis? Aišku, kad mes negalim toliau laukti; ir ateinančiame Sąjungos suvaziavime išrinkim komisiją iš kokių trijų draugų, ir tegul jie rengia konstitucijai projektą ir rupiasi čarterį gauti.

Gana jau, draugai, mes diebom jiems uždėk per metų eilės, kaip SLA., taip ir TMD. Aš pats prigulėjau SLA. apie 18 metų ir TMD. apie 5 metus, ir visada agitavau už tas organizacijas. Budamas kuopų viršininku, vaikščiojau grėja nuo grėčios, ir karais, iš savo kišenės užsimokėdamas, važinėdavau, berinkdamas iš narių duokles; daug kartų teko užmokėti-uzdėti už kitus po 50c, bet, tiems nariams atsisakius nuo organizacijos, taip ir prapuolė tie mano uždėti centai. Ir už tą viską gavau tokią padėką, kad galėjau, niekieno nevaržomas, sau liuosai pasitraukti iš tų organizacijų, o 18 ir 5 metų savo truso turėjau palikti kitiems.

Tik čia man rupi, kad neatsirastų tarp mūsų draugų tokių, kurie imtų šaukti, kad, steigdami susiĖlpmo susivienijimą, mes dirbam ne po Sąjungos vėliava, kad tokis Susivienijimas sugriautys Sąjungą ir panašiai

Aš pilnai pritariu d. Stilsono nuomonei, išreikštai 30 "Kovos" num., tuo klausimu ir aš bandysiu, kiek galėsiu, darbuotis tam. Butų gera, kad atsilieptų ir kitų kolonijų draugai. Jeigu jau mes atsisakyrim nuo tautininkų su savo L. D. L. D., tai jau skirkimės ir su susiĖlpmo klausimu. Ak jau mes matom, kad su jais sugyventi nebus galima: tą mums parodė visuotinas Brooklyno seimas, tą-pat parodė 29 SLA. seimas, ir tą patvirtino Bulotos su Šimkum debatai, kur tautininkai su klerikalais kartu ėjo ir savo laikraščiuose Šimkų baltina. Todel gana su jais dirbti!

J. P. Raulinaitis.

ŽODIS IŠ MINIOS.

Fritzus savo straipsnyje, "Tautininkai ir mes", tilpusiam "Kovos" N 29, duoda mums, socialistams, tėviškų pamokų: kokia taktika, mes, socialistai, turime vaduotis santykiuose su

tautininkais ir placiąja minia. Jis nepasitenkina mūsų vadais delei jų nepermaidujamo, griežto principų laikymosi, gynimo. Jis gailstauja, kad mūsų vadai nesiskaito su tautininkais, atmeta jų tuščias rezoliucijas ir kitus sumanymus, prisidirba sau priešininkų ir sukirsina minias, prie kurių vėliaus joku budu negalima ešą prieti: tada minios žiurincios į mus, kaip į kokias joms nesuprantamas esybes.

Nors redakcija nuo savęs tame pačiame numeryj atskaito Fritzui privadziojimus, bet aš, kaip vienas iš minios, irgi norėčiau išreikšti savo nuomonę tuo klausimu.

Po pergyventų šio karo metu mūsų santykių su tautininkais ir kitais, man rodois, mūsų vadai didžioju sverbesnių atsitikimų gana teisingai gynė savo poziciją. Nusileidimų darymas, taktikos švelninimas, taikymas prie visokių kitų srovijų paikių — yra niekas daugiau, kaip tik traukimasis nuo savo tiesioginių pareigų, bereikalingas laiko eikvojimas, leidimas kitiems valkioti, dėvėti mūsų idealus, principus, ir užmiršti, kad mes esame socialistai, kada mes privalome neatsitraukdami stovėti prie savo idėjos vairo.

Jeigu mes pradėsim taikytis su tautininkais, tai vėliaus gal kilti pageidavimas taikytis ir su klerikalais, ir taip besitaikant, mes taip galime visai nuvirsti nuo koto. Toks socializmo supratimas ir tokia veikimo taktika privedė čia-pat Ameriko-prie irimo.

Ir mums visai nereikia bijotis degint tiltus sau iš užpakalio, kaip Fritzus baugina, kada-gai tais tiltais neprivalo vaikščioti tikro proletariato kelio rodytojai. Tais tiltais vaikščiodami, mes galėtume nukeliauti pas buržuaziją, o gal kiek geriau įiti ir tiems gaivalams, kurie "kelia tautą", ant gatvių kampe trypdami bei saliuoj "barą" al-kunėmis šveisdami. Bet kokia iš to nauda darbininkams?

Fritzus perkunu trenkia į mus, kad da neturime nė 10 tukstančių LSS. narių. Bet kas mums iš to, jei turėtume ir 20 tukstančių, o tarnautume svetimėnoms dievams? Kas gera, sakysim, iš tų imperialistų krūvų, kurie nuėjo patriotų keliais?

Ne, ne patriotizmo, ne tautybės dievaitį mes privalom garbinti, bet tarptautinio socializmo dvasią žiebtį; ne savo tautos buržuazijai pataikauti, bet visų tautų darbininkų vienybę skelbti.

O, kad mūsų eilėse ir nėra 10,000 organizuotų narių, tedišaus, mes esame nuveikę stambių darbų, ir mūsų eilės vis eina stipryn ir stipryn.

Ebc.

D. Ilgavyžis rašo: "Ikišiol aš maniau, jog nesirastų nei vieno, savęs gerbiančio, socialistu, kuris panorėtų ieškoti vienybės su tautininkais, "rujų", "benkartų" ir daug, daug kitokių panašių perlų autoriais, amunicijos agentais, su žmonėmis, kurie, kad imanytų, vandens šaukšte socialistus prigrirdytų. Bet, matomai, aš klydau: pasirodo, kad net tokie vyrai, kaip Fritzas, trokšta vienybės! Well... Man prisimena Passaico "susipratlyviausio" žmogaus kuopos susirinkimuose agitacijos už panašią į Fritzų vienybę. O pasakui, kuomet jis, važiuodamas į rajono konferenciją, kaip kuopos delegatas, susitiko Grandstrytyj su Širvydu, tarp kita ko pasakė: "O, ne, ne! Aš prie jų jau seniai nebepriguliu, bet taip sau važiuoju del žingeidumo!" Ir Fritzas ar tik ne geriau padarytų, kad, vietoj agitavęs sąjungiečius prie vienybės su tais žmonėmis, atsimintų, jog mes gyvename "Free Country"? Juk atviras kelias,—ar ne?"

Sis-tas iš Lietuvos istorijos

Lietuvių patriotai perkunus svaido į Ją-galą už susijungimą su Lenkija. Bet ar gali vienas žmogus, kad ir jis augščiausia stovėtu, pakreipti į kitą vagą visą istorijos ratą? Ar būtų galėjęs be tam tikro pamato pačiam tų laikų Lietuvos padėjime įvykt tas susijungimas? Anaipol. Kas bent kiek pasipažįsta su visuomenės mokslu, žino, kad vienas asmuo nedaro istorijos. Jau seniai praėjo tie laikai, kuomet visa istorija—tai buvo kunigaikščių ir karalių vardai ir jų darbai, gyvenimas ir numylėtinės, karai, karai ir dar kartą karai. Vienok pas daugelį lietuvių "apšvietusių" Lietuvos istorija vis da nėkuo nesiskiria nuo to, kaip juos gimnazijoje garsusis Ilvoaiskis mokinio.

Aš eisiu visiškai kitais keliais, ieškodamas Lietuvos su Lenkija susijungimo ir lietuvių suleikėjimo priezasties. Kad galima būtų tai išsiaiškinti, pirmiausia reikia pasipažinti su to laiko Lietuvos ir Lenkijos išsiplėtojimo laipsniu.

PATRIARCHO GADYNĖ.

Lietuva jau buvo tuomet feodalų valstybė su "patriarchu" kunigaikščiu prysakyj. Feodalizmas ir kunigaikščio galybė išsiplėtojo čia, kaip ir Vakarų Europoj, iš patriarcho giminės; ir kelias, kurio ėjo tas plėtojimas, ir ten, ir čia maž-daug ta pats. Visur patriarcho valdžia išsiplėtojo, kuomet jau žmonės, gyvenantieji iš senų senovės giminėmis, pradėjo daugiau užsimti gyvulių augimu ir žemės dirbimu. Seniau, kuomet jie ypatingai medžiojimu ir žvejyjomu sau maistą igdavu, jų reikalai da tokie siauri buvo, kad kiekvienas vidutinis žmogus galėjo juos visus surasti ir, kas reikiant, gerai atlikti; tuomet da nereikalingi buvo tam tikri "organizatoriai", ir visi žmonės kiekvienoj giminėj buvo lygūs, norit ir tuomet jau pasizymėdavo atskiri žmonės. Kuomet gi pradėjo užsimti ypatingai žemės dirbinu ir gyvulių auginimu, kuomet nustojo kilnųqšė iš vienos vietos į kitą, ir giminės narių skičius ir jų reikalai žymiai užaugo, jau paprasti viltiniai žmonės nebegalėjo visko, kaip reikiant, suvarkyt, permatyt įvairius atsitikimus, ypatingai kuomet reikėjo gint savo žemę nuo kitų užpujimo. Tam reikalingas pasidarė tam tikras "organizatorius". Juo budavo paprastai seniausio, bręsiausia patvirtimo turis giminės narvis, labia guodojamas žmogus—patriarchas. Kare ir jedzioklėj tai buvo pirmutiniai vadai, drąsiausi kovotojai ir geriausi medžiotojai. Karuose veikiaisia ir sutvirtėjo jų galybė, kadangi ten reikalinga tvirta valdžia, aštri disciplina. Išten pamatų jų valdžia persikėlė ir į santaikos laiką. Patriarchai, kaip seniausis, buvo kartu ir giminės kunigai. Pirmieji lietuvių kunigaikščiai da taip-pat luvo kartu ir kunigai. Suprantamas daiktas, kad okie žmonės buvo visų labai gerbiami; visi giminės nariai klausė kiekvieno jų žodžio. Tas patriarcho klausymas ir jo gerbimas, pagalios, į kiekvieno kuną ir kraują ėjo; ir tai liko da ir tuomet, kuomet gyvenimo sąlygos jau visai persimaniusios buvo.

NUOSAVYBĖS ATsirADIMAS.

Kuomet žmonės ypatingai medžiojimu ir žvejyjomu mito, jiems vos-vos užtekėdavo maisto; gyveno diena iš dienos; bendrai dirbdavo ir bendrai savo darbo vaisiais naudodavos. Tik jei kuris pats sau vienas lanką ar vilyčią pasidarydavo, tai jau jo nuosavybė buvo. Kuomet gi pradėda daugiau užsimti gyvulių auginimu ir žemės dirbimu, gyvuliai darosi private nuosavybe, kadangi ypatingai pavieniai žmonės turi jais rupinties; žemė ilgiau lieka bendra nuosavybe, norint ta, kurią pavienis žmogus savo ir savo šeimynos spēkomis nuvalo, miškus ir krumus išdegina ir padaro ten derlingą dirvą, ta lieka private to šeimynos nuosavybe. Tuo budu pradėda augti privateiniai turtai. Labiausia auga patriarcho turtas, juo kad dabar jau tankiai pasitaiko šio-k-toks perteklius, kuris paprastai buna jo rankose. Jis dalina giminės nariams, dalyvavusiems tame, karo grobį ir medžioklės laimikį ir lengvai gali pasiimti sau didesnę ir geresnę už kitų dalį. Jam tiesiog visų pripazinta buvo geresnė dalis. Užkariautoji žemė taip-pat išspradžių buvo dalinama visiems, dalyvavusiems kare, bet ilgainiui pasidarė vieno patriarcho-vado nuosavybe. Jo nuosavybe liko ir negyvenama žemė, kuri skirdavo vieną giminę nuo kitos. Private nuosavybe liko taip-pat patimtieji kare vergai—ir jų patriarchas daugiau gauna, o su jų pagelba gali daugiau dirbamos žemės igyt. Tuo budu patriarchas igijo didelio turto, o kartu ir da didesnės galybės. Tuomet da visų viešpatavo naturalis ukis, vadinasi negalėjo jis įpinigus paverst, kas jam perdaug buvo. Delto jis maloniai šelpia iš didelių savo sandėlių savo giminės narius kokiai nelaimi juos ištikus (baidėčiams, ugniai ar karui).

Ilgiaus patriarchams tokį turtą, jie rupinasi, kad jų valdžia pereitų nuo tėvo sunui, ir tai jie lengvai atsičkė. Jau ir seniau, tėvi-patriarchui

mirus, tankiai budavo renkamas įpėdiniu jo sunus, kaipo geriausia susipažinęs prie tėvo su organizatoriaus-vado darbu. Paskui tie rinkimai pasidarė vien tuščia forma; pagalios, visai buvo atmesti. Tuo budu atsirado giminėj patriarchai-didikai (buvusieji aristokratai ir kunigaikščiai) ir jiems priklausan tieji žmonės.

LIETUVIŲ KUNIGAİKŠČIAI.

Vokiečių pavojus labiausia prispyrė Lietuvą veikiau sutvert kunigaikščio—"patriarcho" valdžią. Jau seniai ir Lietuvoj turtingesnieji ir galingesnieji kunigai-patriarchai, pergalėję silpnesnius, priversdavo juos savęs klausyti. Didėsiam karui ištikus, susitelkdavo paprastai visos apylinkės, o kartais ir viso krašto valdovai ir išsirikndavo iš galingiausiųjų sau vadą. Atvykus į Pavišlį ir Padauguvį vokiečiams, tokie viso krašto karai darėsi vis tankesni ir tankesni. Ačiu tam ilgainiui į turtingesniųjų ir galingesniųjų kunigaikščių rankas perėjo viso krašto valdžia. Pirmutinę vietą tarp jų užėmė didysis Lietuvos kunigaikštis. Ačiu tam tikta visos Lietuvos susijungimui, galėjo jį atsigtinti nuo tokių skaitlingų ir galingų savo priešininkų. Tokio gilaus prieštaravimo tarp įvairių lietuvių sluogsnijų tuomet da nebuvo; nebuvo taip-pat tokio didelio žemesniųjų sluogsnijų išnaudojimo. Delto jie visi taip atakliai gynė savo laisvę. Jų spēkos da nebuvo išsekusios, delto jie ne kartą pergalėdavo dargi daug augštesnės kulturos vokiečius, pas kuriuos jau nebuvo tokios vienybės ir užsidegimo, o tik vis didesnių turtų ir smaguravimų ieškojimas. Panašiai apie tukstantis metų atgal stiprus giminijų gyvenimu barbarai pergalėjo daug augštesnės kulturos rymiečius.

Rytuose Lietuva lengvai užėmė vieną po kitos totorių nusilpnintas rusų srytis. Tankiai ir jos pačios nelabai priešindavosi tam, kadangi tuo budu atsikratydavo nuo totorių jungo, o iš Lietuvos pusės nematė didelio išnaudojimo: ekonominis ir visuomenis jų plėtojimosi laipsnis maž-daug tas pats buvo, kaip ir Lietuvoj; taip-pat viešpatavo naturalis ukis. Užtat pergalėtojai pasitenkindavo nedidele donia ir savo kunigaikščių ten sodinimu.

FEODALIZMO GADYNĖ.

Vakarų Europos ir Lenkijos ekonominis plėtojimas buvo augščiaū pakilęs, delto ir feodalizmas ten daug anksčiau išsiplėtojo. Prancuzijoje jis užgimė jau V ir VI šimtmetij, į rytus nuo Reino—VII ir VIII-am, rytų Vokietijoje—IX, X ir XI-am, Čekijoje, Lenkijoje, Padniepry—X, XI ir XII-am, o Lietuvoj tik XII ir XIII-am. Juo toliau į rytus, juo žemiau stovėjo ekonominio plėtojimosi laipsnis, o delto galėjo tik vėliau įvykti įvairių visuomenės sluogsnijų skirtumas ir feodalizmas. Ir kuomet jis Lietuvoj įvyko, pačioj vakarinėj Europos dalyj jau buvo atgyvenęs šviesiasias savo dienas, kuomet jis nevaržė ukio plėtojimosi, o buvo pažangos neščjas. Didžiųjų kunigaikščių arba karalių—"patriarchų" galybė jau seniai buvo ten feodalų, didikų dvarininkų, sugnaužta. Ir Lenkijoje jau pasisekė jiems igyt nuo savo karalių gana didelių teisių. Tuo tarpu Lietuvoj didysis kunigaikštis da vis tebebuvo tarytum visos valstybės patriarchas; jis, kaip tinkamas, galėjo elgtis su kunigaikščiu ir kitų didikų turtu; be jo sutikimo dargi sunus negalėjo paveldėt tėvo turto; nuo jo dalinai prigulėjo dargi kas ką turi vesti ir už ko tekėti; jis buvo visų didikų teisėjas... Kaip kunigaikščiai ir kiti didikai prigulėjo nuo didžiųjų kunigaikščių, taip paprasti feodalai prigulėjo nuo tų didikų. Delto visur buvo didelis nepasitenkinimas; nuolat ėjo vaidai, užmušinėjimai, dargi vokiečių kvietimasi sau į talką, kad būtų galima savo priešininkas pergalėti. Taip darė dargi garbinami šiandien didieji Lietuvos kunigaikščiai, kurie ne kartą ugnim ir kardu patįs naikino savo kraštą, kad tik savo tikslą atsiekus.

Delto tik didikai ir apskritai feodalai-bajorai taip maloniai sutiko Lietuvos susijungimą su Lenkija. Tai jiems padėjo didžiųjų kunigaikščių galybė susiaurint ir lenkų didikų teisių igyt. Ir tikrai, tuoj užėmus Jagailai Lenkijos sostą, jie igijo sau Vilniuj (1401 m.) ir Horodliuj (1413 m.) lenkų didikų teisių, o kai kurie ir jų žymes (gerbus). Nuo to laiko Lietuvos feodalai gali, kaip tinkami, naudotis savo žemėmis ir turtu; taip-pat igijo jie asmens laisvę ir galėjo susirinkę sau rykius, net ir didijj kunigaikštį rinktis. 1447 m. buvo atimta nuo didžiųjų kunigaikščių teisė ir mokesčius skirti. Tokiu budu feodalizmas pasiekė čia tokį laipsnį, kaip kad buvo Vakarų Europoj.

Rašyta S. Kalėjime V. Kapsukas.

Sužeistas beržas

(Rusų motyvas)
 Neverk, o įkirstas berželi,
 Laikinis tavo supulus;
 Žaizda menka, žvainus medeli;
 Ji lig pavasario užgys!
 Žaliais vėl lapais pasipuoši,
 Ir grožė tavo vėl žerės.
 Širdie užgauta, vien dejuosi
 Lig šalta prieglaudai duobės.

J. Alyras.

APZVALGA

NESIKLIJUAJA VIENYBĖ

"Nauj." N 186 rašo, atsakydamas į klerikalų šauksmus, jog Lietuvoje visos partijos einančios išvien: "Mes jau suspėjome gauti iš Lietuvos žinių apie tai, kad partijos tenai tolyn vis labiau skiriasi nuo viena kitos. Jeigu pirmiau buvo įvykęs lyg jų susitarinimas arba jeigu dabar dar paliko koks vienybės ženklas, tai tiktai delto, kad sunki vokiškos valdžios ranka neduoda žmonėms laisvai judėti ir veikti". Reikia atsiminti, kad taip rašo žmogus, kuris bekrypštą buvo į Janulaičio persamą kelią. Ir jam pradeda aišku darytis, kad ta vienybė negalima. O tie lekojų "diplomatinės keliai, kurie dievas žino kur mus nuves", da labiau turės visiems atidaryti akis.

KEMĖŠIO DŽIAUGSMAI.

Gavęs žinių iš Europos apie "nepriklausomą Lietuvą", jis nesitveria iš džiaugsmo ir šaukia "Dar-ko" N 91: žinoma, "galima vis delto tikėtis, kad po karo taikos kongrese vokiečiai pasirodys prielankesni lietuvių tautai, negu talkininkai". Žinoma, žinoma... "Talkininkams dabar nėra išrokovimo kelti tautų klausimo ir liuosuoti (kaip gi!) mažesnes tautas, tuo tarpu vokiečiams tas išrokovimas yra". Na, o Anglijos ministeris, kuris taip pat mėgo kalbėti apie tautų liuosavimą, tik pasijuokė iš lenkų ir lietuvių liuosavimo; rusams taip pat tai nepatinka... Taigi dabar pulsimės prie vokiečių, kuriuos neseniai taip niekinom. Miklus tie ponai! Kaip jie moka per galvą vartytis!

Na ir, žinoma, tam vėl reikalinga "tautos vienybė". Ir vėl ją persą Kemėsis, kuris tokią nešvarią rolę neseniai sulošė su tautininkais. Girdi, "atėjo laikas ginčus mesti, atsiminti visiems, kas mes esame ir ko iš mūsų visų ši valanda reikalauja"... Ko reikalauja? Gi kad visi šoktų pagal tautininkų ir klerikalų "diplomatų" dudos. Kaip gi, butinai tai reikalinga. Klerikalai ("Tautos Taryba") jau kviečia "visuotinę" lietuvių suvažiavimą So. Bostone rugsėjo 28-29 d. "Ateities" N 89 pilnai tam pritaria, tik rauda, "kad net ir dabar da jie drįsta nesiskaičyti su platesne Amerikos lietuvių visuomene"...

O iš tėvo Fabijono burnos, kaip medus, plaukia gražus žodžiai: "Lai sutarties pamatan buna padėta teisybė ir Lietuvos meilė, tai mes, kaip bematant, susitarsime. Ligšiol galėjome daryti klaidas, užsikirsti, turėti bereikalingą baimę vieni kitų. Dabar tas viskas turi būti užmiršta"... Taip, taip, nebe pirmą kartą tokius jo žodžius skaitome. Tik minkštaširdį Rimką gali sužavėti tokie lapės žodeliai. Socialistai nesiduos įkinkyti į jų su "diplomatijas".

IR GINKLAIS SKAMBINA.

O, tėvas Fabijonas narsus kareivis! Bet pamąščius apie "nepriklausomą Lietuvos" ateitį jam baisu darosi. Jis sako: "Mūsų raumenis tvirti, bet baisiai neišlavinti. Jei po karo ateitų į Lietuvą bent viena lenkų sakalų divizija, tai galėtų surišti ar išmušti viso pavieto gyventojus. Ar mes po karo galėsime parodyti skaitlingas mūsų jaunimo organizacijas, mūsų lietuviškus sakalus, mūsų vyčius, stiprius kunu ir dvasia, gerai išlavintus įvairiuose dvasios ir kuno muštuose. Ar atspėja mūsų vyčiai, kokią priedermę uždeda ant jų dabartiniis momentais?" Atspėja, kur neatspės! Ir mes atspėjam. Gi neseniai jų buvusis "kongresas" nutarė steigti "milicijos skyrius!" Tai būtų susigadiję Me-

xikai, o dabar bus — "nepriklausomai Lietuvai"... kovot su lenkais ir socialistais.

IRGI "VIENYBININKAI".

"Rygos Garso" N 43 skaitome apie Amerikos lietuvius: "Taip antai, Amerikoje visokio plauko chuliganai gan ilgai vadžiojo už nosies tenykščius lietuvius trukšmingomis, labai menko turinio prakalbėmis ir dar menkesniais laikraštपालािकाisiais. Bet kaip atvyko Amerikon iš Lietuvos pora uolesnių kunigų, tuojau pradėjo tvertis lietuvių tautininkų branduolys, pradėjo daugiau veikti ir daugiau naudos suteikti lietuvių katalikų draugijos, kurių narių skaičius ėmė kilti. Trukšmadarių sėbrų skaičius ėmė mažintis ir jų mažai kas beklautos..." Taip rašo tulas Olsauskis "frentas", gerai žinomas ir Amerikos lietuviams, kuris kadaise pats stengėsi įtikinti tuos "chuliganus", jog ir jis nukentėjęs nuo caro valdžios! Kad tų "chuliganų" nebutų, turbūt, ir Europoj seniai gyvuotų "šventoji vienybė".

TAUTŲ KONFERENCIJŲ.

Iš lietuvių juose dalyvavo socialistas Kairys, demokratas Šaulys, tautininkas klerikalas Surgautas — tai vilniškiai; be to p. Gabrys, kun. Bartuška, Bielskis... Nebepasitikdami miniu veikimu ir bijodami jo, konferencijos dalininkai savo ateitį rišo su vienos ar kitos pusės laimėjimu. Čia neapsiejo ir be kuriozų: pavyzdžiui, balsuoja už Belgijos atgaivinimą. Bet kuomet užėina kalba apie Airiją, Belgijos atstovas ir kartu konferencijos pirmininkas profesorius Othlet kalba prieš ją. Lietuviai skundžiasi ant lenkų. Ir visi savo ateitį riša su tos ar antros pusės laimėjimu. Negalėjo suprast tie buržuaziniai nacionalistai, jog imperialistinių karų tikslas — ne liuosuoti tautas, o jas vergti. Ir taip pat ir to nesuprato, jog kapitalizmo plėtojimasi vėda ne prie atskirų maziukių valstybių ir valstybių gimimo, o prie jų nykimo. Ir neva savarankios tos valstybės dabar savarankumo nutuostoja. Delto ir tas reikalavimas visoms tautoms nepriklausomybės — tai yra tušti žodžiai. Da aščiau pasirodo jų tuštumas, kuomet tai norima atsielt einant "diplomatinės" keliais. Teisingai pastebi del tos konferencijos vokiečių socialistų "New Yorker Volkszeitung": "Tas pavergtųjų tautų buržuazijos kongresas parodė jos politiką — "be tikslo prieš akis, be vairo rankose, tarytum skiedra imperializmo bangose".

PERGREIT APSIDŽIAUGĖ.

P. Rimka džiaugiasi, Fritz straipsnį perskaitęs "Kovoje". Jis jį beveik ištais paduoda "Ateityj", tik "užmiršta" pridurt, jog jis tilpo "Laisvoje sąkykloje". Bet tai mažozis. A, sako, kad visi tokie socialistai būtų, kaip Fritzas, tai kitokia kalba tuomet būtų! Gaila, kad mes negalime da kartą suteikt smagumo p. Rimkai: laukėme, laukėme, kad nors vienas sąjungietis pritarūt Fritzui (jis pats — ne sąjungietis!), — ne vieno nesulaukėme! Užtat, galbut, p. Rimka bešališkumo delei pasistengs supažindint savo skaitytojus su tais tikrai "balsais iminios", kurie atsiliėpė del Fritz straipsnių. Kad ilgai nereikėtų laukti p. Rimkai tų balsų, ir šitam numerij pora jų paduodame. Bet tai da tik maziukė dalelė to, ką gavome.

DELEI INTERNACIONALO ATEITIES.

"Laisvės" N 61 rašė, kad Internacionalo ateitis, da esanti miglota. "Bet vienas dalykas jau

šiandien turi but aiškus — pncužų Thoma, vokiečių Seide, an ir jiems panašūs yra negėis ni žmonės atėities Internacionalo... Budami mūsų tarpe patriotiniai socialistai mums daug pavojingėsi, nes tramo mūsų savystovumą, paralyzuoja mūsų veikimą".

"Nauj." N 185 mato tame neologingumą, nes esą tuomet reiktų šluot laukan ir visą Prancuzijos socialistų Partiją, ir Vokietijos, ir Belgijos, Austrijos... Taip ištikrųjų reiktų daryt, bet tų kraštų partijos nariai būtų tokie-jau, kaip Seidemanai, Thoma, Vanderveldai ir kiti, jei en taip-pat neitų aštri kova. Eet gal ir "Nauj." sutiks, kad Vokietijos s.-d. partijos narių li-džiama ne su Seidemanu snt; Prancuzijoj taip-pat dide ocialistų darbininkų dalis, dagi kareivių, prieš oficiale partijs liniją stoji, taip-pat Belgijoj, opozicija auga ir Austrijoj. Kiekviena nauja karo diena vs labiau atidaro darbininkų ni-niams akis. O jei partijos dais su savo senaisiais vadovais, beis tais keliais, kuriais nuo 1912 m. Italijos social-patrioti ir kuriais dabar eina Seidemanai, Toma ir kiti, tikrai, ne-galima bus tilpti su jais vienį partijoj, nes mūsų keliai griežti skiriasi. Geriau atvirų priešini-kų turėt, negu tokių "draugų". Ir atsiskyre mes tuomet dag geriau galėsime vartt savo da-bą.

DA DEL BERGERIO.

"Nauj." rašo, kad ir suteiks social-patriotams smugij jie n-nusigąs ir nebėgs, padus pas-pustę, o patis ims teikti smugius. Iš to busiats tik nuostols partijai, kuri per besiantinancis rinkimus turi įtempt visas savo iėgas... Taip, iš to kils kova, be juo anksčiau ji prasidės, juo ge-riau, nes tuomet greičiau išsiais kjs mūsų draugų ir priešinink veidas. O jei tos kovos nekils, tai Bergeris gali buti ir į ko-gresmanus išrinktas, — ir į ko-ki Wisconsin jo draugai. E tokių socialistų, kaip Bergeri kongrese turėti, tai geriau j visai ten neturėti.

"GRAFAS YČAS".

Drg. B. mums rašo: "Žvaigždės" N 28 paskelbt straipsniukas — "P. Yčas pas poziečių". Tas raštėlis prisidėda šiaip: "Brooklyne išėinas katalikų savitraštis "The Tablet" at-talpino 1 d. liepos savo nure-ryje sekanciją žinią: "Lietuvai dėkingi", Ryms, 20 d. birželio. —Grafas Yčas, Rusijos duns sąnarys ir Lietuvių Centralinio Komiteto prezidentas kę-tik lu-vo priimtas privatėnė audijė-cijon pas šv. Tėvą, kuriam iš-reiškė godojancį padėką u-veikią užtojautą Lietuviams t- kentėjusiam nuo karo ir jo gausią dešimties tukstančių frankų auką jų pašalpai". Žvaigždė" betgi pastebi, kad, anot to "Tableto" telegramas, Yčas esąs — grafas Yčas. "Beabejo, tai laikraščiu reporteriu pramanytas titulas". Ne. Reporteriai gali tik padaryt klaidų, bet išmislyt ir pridė titulus jie nepraktikuoja. Jie ima žinių iš pirmojo šaltinio. Čia ėmė iš paties Yčo. Beabejo, Yčas, ar jo "sekretorius" Karuza, žlebtelėjo apie tai, kad jis esąs grafas. Yčas tai galima.

SUSISELPIMAS AR LABDARYBĖ?

"Tiesos" N 1 straipsnyje "Labdarybė ir žmoniskumas" d. J. Baltrušaitis rašo, kad Amerikos pirmėvių fondai turį atsiskakt nuo labdarių vardo ir nę-šelti jokių labdarių draugijų. "Jų priedermė: siųsti aukas tuo keliu, kuriuo jos nueity į susi-sėlipamąsias beturicijų komunas". Geriausia busią, jei tos komun-os bus darbininkų organizacijų globoje. O ką nutarė Liet. Selp-

Fondo Komitetas? Ar jis bent reikalauja, kad į tuos komite-tus, kuriems pinigų siuncia, į-eitų darbininkų atstovų?

PASTABOS

Kun. Bartuška rašo: "Teismu grasinama Gabriui, kurs neturi iš ko atsieti už spausdinius"... Vyrai, visi dideji tėvynės mylė-tojai, skubinkite dėti po 10 dol. "Lietuvos Autonomijos Fon-dui", kad p. Gabrij susėlpus, "nes ten labai striuka"!

****

"Lietuva susilaukė naujos rėros" — rašo tas patis Bartuška. Tik kelinta ta "nauja era" jau bus? "Prasidėjo Lietuvai ir lie-tuviams diplomatinės keliai, kurie Dievas žino kur mus nu-ves"... Taigi, taigi, "Dievas žino kur mus nuves"... Bet viskas bus gerai, tik "koncentruokite pini-gus (vai kokia augta kalba kal-ba!)", nes nuo jų greitu žygiu reikalauja milžiniškų sumų"... Darbininkai, sukurkit, sudėkit tas milžiniškas sumas, nes... Gabriui labai striuka... O jis jau net ir pačiam popiežiui laiškus rašinėja! Gelbėkit, nes gali be keliu likti!

****

Ne vienas Gabrys, o ir pats Bartuška ir visi dideji "tautos šulai" mėgina eiti "diplomatinės keliais". Viskas bus labai gerai, Lietuva bus išganyta, tik visi i vienybė stokit po klerikalų gl-bia, visi šaukite: "nepriklausom-os Lietuvos! nepriklausomos Lietuvos!" Vokiečiai išsigąs ir tuoj nepriklausomybė atkiš. Tai nieko, kad dabar kaizerio valdžia nė vieno laikraščio nepel-džia lietuviams leisti, — nepri-klausomybė bus! Tik, darbinin-kai, kuodaugiausia pinigėlių aukkokit Gabrij, Bartuškos, na ir amunicijos agento diplomatijai!

****

Ikišiol tik kunigėliai šaukdavo, kad socialistai — tai visų nedorybių šaltinis. Dabar tą pa-ve giesmę pradeda giedot ir Republikonų (atsiprašau: Dar-bininkų) Balsas: girdi, socialis-tų laikraščiai jį koliotis išmoki-ne. Jei jis taip mažai išmoko, tai ne dyvai, kad reikės pavirsti iš savaitinio į mėnesinį, o paskui gal ir visai amžiną atsilisj užgiedot. Ir, galbut, ir pa-tys rimtesnieji L. W. W. šalininkai neberaudos, tokio savo "vadovo" netekę, kuris tautininkų priemeniose sau įkvėpimo iėskosi.

****

Baltimorės Balsas sakosi nepaturis nė klerikalų, nė tauti-ninkų draugijų, o tik lietuvių. Gerbiu jį — atvirą patriotinius jausmus. tik ar pavadins tas draugijas "tik lietuvių" draugi-jomis persimainys jų dvasia?

****

Gal kas paaišks, ką tai reiškia. Neseniai didieji mūsų tėvynės gelbėtojai pasakėjo, kad tarp kitų ir M. Biržiška Vilniuj ašaras liejės ir prašės, kad tik šventoj vienybėj visi gyventų. O dabar "Ateitis" pranėša iš amunicijos agento lupę, kad M. Biržiška esąs Šiaulij gimnazijos direktorius. Matyt, jis lėkte atlėkė iš Šiaulij į Vilniuj, kad per tą porą valandų, kuomet svečiai kalbėjosi Vilniuj, galėtų išliet ir savo gausią ašarą.

****

Iš Glasgovo (Škotijoj) rašo: Pas mus buvo p. Yčas atva-žiavęs pasigirt apie savo gerą širdį ir darbus. Savo prakalbo daugiau nieko nepasakė, kaip tik save garbinę ir gerą klotį Lie-tuvai lėmė. Tik jo bėčiuliams daugiau pinigų duokite!
Ar žinote už ką ir kokiam laikui buvo nutiestas d. Karolis Lybknecht's? Tai galite suzi-noti iš N 28 "Tėvynės", kuri rašo: "Dr. Karl Liebknecht pas-merktas 3 mėnesiams kalėjimo už valstybinę vilugystę".
Ku-ku.

Iš Socialistų Tarptautinės

HAAGOS KONFERENCIJA.

Mes jau trumpai minėjome apie jos sąstatą. Ji buvo sušaukta dviem metam praslinkus nuo karo pradžios "Tarptautinio Socialistų" Biuro sekretoriaus Huysmanso, kad užkirtus kelia tai srovei, kuri aplink Cimmer-valdą telkiasi. Ją sušaukti prispyrė taip-pat vis didesnis ir didesnis santaikos troškimas visuose kraštuose. Ir ji neužmiršo pasmerkti Cimmervaldo veikėjų ir pagirti Biuro už jo ikišiol tyliųjimą. Koks didelis skirtumas visuose nutarimuose tarp Cimmervaldo ir Haagos! Ten revoliucinis veiksmas, minių šaukimas į atvirą klesų kovą, visų kraštų social-patriotų ir imperialistų smerkimas; čia į bovelną vynyjimas opiausių klausimų, noras juos apeiti, atviras amnistijos suteikimas visiems social-patriotams ir buržuazijos ministeriams, kad jie susiję vėl galėtų paduoti kits kitam kruvinas savo rankas ir kalbėti apie tarptautinę darbininkų klesos vienybę ir brolybę — ligi naujo karo. To kraujo leidimo, sako, tuo tarpu jau gana; reikia pradėt apie santaiką kalbėt, kas jau ir be to visur yra daroma, dargi buržuazijos eilėse. Bet apie kovą del karo baigimo, apie "klesų vienybės" pasmerkimą — nė žodžio! Iš Haagos nutarimų galima paminti tautų autonomijos reikala-vimą, Lenkijos ir Belgijos nepriklausomybė, Balkanų kraštų federaciją, bet apie Airiją nė žodžio nesako, kad Anglijos social-imperialistų neuzrustinus. Stoji už laisvą prekybą po karo ir "jurių laisvę", kurios ir daugelis buržuazijos atstovų reikalauja; prasitaria prieš tulų Anglijos ir Prancuzijos buržuazijos sluogsių ir social-šovinistų skelbiamą ekonominį karą su Vokietija. Konferencija kviečia ypatingai susiprint savo veikimą "politinai atsilikusiuose kraštuose — Vokietijoj, Austrijoj ir Rusijoj", bet nė žodžio nesako apie įsivyravusių reakciją "pažangiojoj" Prancuzijoj ir Anglijoj. Pasmerkia Austrijos nelaisvę, Vokietijos ir Skandina-vijos mažumos grudimą į ka-lėjimus, bet nieko nesako prieš to paties darymą Rusijoj, Anglijoj ir Prancuzijoj... Iš to visko aišku, koks reakcinis tiks-las buvo šitos konferencijos. Vienok ir tarp mūsų vadina-mųjų internacionalistų ir neseniai buvusių cimervaldiečių jau atsiranda tokių, kurių simpatijos aiškiai krypsta į Haagą, ne į Cimmervaldą. Ir Amerikos Socialistų Partija, norint žodžiais prisiėditi prie Cimmervaldo, vienok darbais remia Haagą. Šitas klausimas turėtų buti aiškiau nušviestas Amerikos socialistų darbininkų eilėse.

CIMMERVALDIEČIŲ ATEISIAUSKIMAS.

Delei Švedijos socialistų d. Lybknecht pasmerkimą, Rakovskio arešto ir visur siančiančios reakcijos Tarptautinio Socialistų Komisija Berne iš-do atsisaikimą, kuriame šaukta tarptautinę socialistų proletarijats protestuot prieš tarptautinę akciją, kapitalistų išnaudojimą ir imperialistų karo kurstymą.

ITALIJOS SOCIALISTAI.

Italijos parlamente 391 pri-45 socialistų balsus išreikė pat-sitikėjimą naujajai ministerijai. Jos pirmininkas — Bozzeli; atrają vietą užima social-patriotas Bissolati, kuris 1912 m. bu-vo išmestas kartu su savo dra-gais iš partijos už paturėjimą Tripoli karo. Social-patriotai tuomet sutvėrė "socialistų" formistų partiją, kuri dabar susiškai susiliejus su buržuazijos partijomis.

CHICAGOS VOKIEČIAI SOCIALISTAI.

Liepos 15 d. visuotinas susirinkimas Chicagos vokiečių socialistų nutarė išreikšt pilną užuojautą d. Lybknechtui už jėgynimą tarptautiniū socialistų principų. Susirinkimas tikis-kad d. Lybknecht paziuros vis daugiau ir daugiau šalininkų susiras... Baigia rezoluciją šauksmu: "Tegyvuoja tarptautinė revoliucinė socialdemokratija".

FINIJOS RINKIMAI.

Per rinkimus į Finijos seimą gavo balsų:
Socialdemokratai 286,792
Senieji - finai 109,794
Švedų liaudininkų partija 72,834
Jaunieji finai 67,664
Agrarai (dvarininkai)... 46,953
Krikščionių-dem. partija 11,044
Socialdemokratai gavo iš sim-to paduotųjų balsų 1907 m. 53 balsus, 1913 m. — 43, dabar — 48, tai yra beveik tiek, kiek rimos kitos partijos, į kruvą painios. Nabagai krikščionys demokratai tegavo 11 tukst.! Ar ne tiesa, — jau palaidoti socialistai!

VOKIETIJOS S.-D. OPOZICIJA.

Berlyno s.-d. organizacija priėmė tokią rezoluciją: "Visuotinas susirinkimas pripažišta Darbininkų Sąjungos Frankrij (reichstage) vienintėlė tikra Vokietijos s.-d. atstove ir kviečia miesto ir lauko draugus paturėti, kiek spēkos leis, tos frak-cijos darbą".

SENIAU IR DABAR.

1913 m. kovo 24 d. buvo Briusselyj (Belgijoj) gausus socialistų partijos kongresas, kuriame buvo nutarta visų balsais prieš 15 apskelbt visuotiną politikos streiką del visuotino, ly-gaus balsavimo įgijimo. Kitas svarbus klausimas — buvo militarizmo klausimas. Ten karš-tai ginčijosi apie belgų tautą, tėvynę, jos gynimą kito krašto armijai įsiveržus. Svarbiausieji kritikai — Jaquemotte ir Chape-lier pasirodė griežti antimilitaristai. Paskutinis atsakė partijos valdybos kritikams dabartinės Belgijos karaliaus ministeris Vandervelde: "Mes balsuosime prieš karo sumanymus, kad balsavus prieš valdžią, kuri neduo-da žmonėms teisių ir be to viso da naują našą kraują ant jų pečių, ir kadangi tas įstatymas yra didžiausio neteisotumo pilnas. Bet mes balsuosime prieš tokį įstatymą ir kiekvienam kitam atsitikime, kadangi kapitalizmo gadynė — ir pas mus la-

LEWISTON, ME.

Socialistų apsnudimas.

LSS. 105 kp. nariai buvo sutvėrę L. D. L. D. kuopelę iš 9 narių. Buvo išrinktas ir komitetas, tik nežinoma, kam jis reikalingas. Jau greit bus pusė metų, kaip kuopelė suorganizuota, o da nebuvo nė vieno susirinkimo, ir visai nieko negirdėti, ar da įnain gyvuoja, ar ne.

Socialistų kuopos draugai taip-pat aptingę. Užsiiminėja nenaudingais darbais, o socializmo darbą apleidžia. Net sarmata darosi, kuomet pasižūri į kitų kuopų veiklumą ir palygini su mūsų apsnudimu

Socialistas.

Partijos Dirva

Socialistų Partija rengiasi prie didelio darbo šį rudenį; vienos Oklahomos valstijos organizacija žada išdalinti 280,000 Benson, kandidato į prezidentus, lapelių kas savaitę.

Raudonąją savaitę partija rengia, pradėdant nuo sekmadienio, 3-čią d. rugsėjo ir baigiant 10 d. rugs., taigi tuo laiku, kada mūsų suvažiavimas bus savo trečios dienos sesijose.

Raudonosios savaitės programą bus šiokis:

Rugs. 3: ryte išnešiojimas literatūros, vakare vieši susirinkimai ar piknikai.

4 d. — Skleidimas literatūros tarp ukininkų ir darbininkų; prisidėjimas prie unijų apvaikšiojimo Darbo Dienos (Labor Day).

5 d. — Narių prirašymo diena. Stengties kuodaugiasiai prirašyti partijai narių, taip-pat gražinti tuos, kurie yra išstoję.

6 d. — Raginti darbininkus ir narius, kad aukotų po pusę dienos uždabio rinkimų kampanijos fondui. Rinkti pinigų, kiek tik galima.

7 d. — Jaunųjų Socialistų Lygos stiprinimas ir organizavimas.

8 d.—Moteryų diena. Visą ją pašvęsti agitacijai tarp moterų.

9 d. — The American Socialist (partijos oficialis organas, kaip mūsų "Kova") diena. Rinkti kuodaugiasiai prumeratų tam laikraščiu ir visai socialistų spaudai abelnai.

10 d. — Didžiausias pastangas dėti rinkimui pinigų prezidento rinkimų fondan. (Kitam numeryje bus paskelbtas programą LSS. Raudonosios Savaitės).

Narių balsavimui išsiuntinėta priedas prie partijos platformos, kad šalis apraustų darbininkus laike ligų, nelaimių ir susižeidimų, taip-jau reikalavimui motinoms pensijų.

Latvių kuopa N 2, turinti 295 pilnus narius, Boston, Mass., paduoda partijos referendumui įnešimą, kad 1917 metais būtų suaukta nepaprastas partijos suvažiavimas. Savo įnešimą kuopa pamatuoja maž-daug tuomi, kad:

1. Dabartinis Europos karas suskaldė Europos Socialistų partijų vienybę ir kad į socialistų judėjimą daugelis ir Amerikos draugų pradėjo gana skeptiškai žiūrėti;

2. Amerikos Socialistų Partija yra mažiaus prisirengusi sukurti galintį kilti Amerikos su kita šalia karą, ne kaip buvo Europos Socialistų partijos;

3. Gyvenimas išaukė daug naujų klausimų, kuriuos reikia išrišti: (a) atbudavojimas Internacionalo (kurio?), (b) partijos santykiai su vadinamu darbininkų unijų kongresu, kuris manoma laikyti tuojaus po taikos įvykimui; (c) karo su Mexico klausimas; (d) politinė lekcija (?) iš progresistų partijos sugriuvimo; (e) Partijos santykiai su skelbiamu "kariuomenės federalizavimu"; (f) geriausias

priemonės kariauti su manoma įvykinti konskripcija (priverstinu kareiviavimu).

4. Kiekvienas suvažiavimas turi didelę intaką į politinę partiją. Nes mūsų nariams, kurie da ir dabar maitinasi kapitalistų spauda, tokių dalykų referendumai negali išaiškinti (čia suprantama dalykai, augščiaus nurodyti). Laikyti suvažiavimas vien išrinkimui kandidatų į valdvietes yra didžiausias nesusipratimas. Ir dabartiniu laiku partijos suvažiavimas reikalingesnis, negu kada-nors pirmiau.

5. Visa organizacija reikia pastatyti revoliucinio klesų kovos pamatu kovai su kapitalizmu.

Ta pati kuopa ir tame pačiame "Am. Soc." numeryje paskelbia kitą įnešimą, kad tame specialiam suvažiavime galėtų dalyvauti 200 delegatų vietoj 300.

****

Partijos Nacionalis Komitetas nutarė prie partijos įsteigti spaudos komitetą (Press Committee), kurio užduotis būtų suteikti partijos darbininkų spaudai žinių, straipsnių ir šiaip pranešimų, rašytų socialistų žvilgsniu. Komitetas galutinai da neišrinktas.

****

Partijos finansai. P pinigų izde yra \$2,354.96. Inventorius ir kiti dalykai, \$23,635.23, viso \$26,090.19. Skolų yra \$834.65, arba gryno turto partija turi \$25,155.54.

Dešimtukų ikišiol jau surinkta 42,041.

****

Wisconsin valstijos organizacija laikė savo suvažiavimą Racine, 17 d. birželio. Pranešimą LSS. sekretorius gavo mėnesiu vėliau, tai čionai garsinama tik įdomesni dalykai.

Suvažiavime dalyvavo 72 delegatai, tarp kurių vienas lietuvis, drg. J. Rutinas, iš Milwaukee kuopos.

Priimta rezoliucija, kuri užjanti proporcionālės atstovybės kongrese, nes sulig dabartinių įstatymų daugelis apskričių negali nusiųsti savo atstovo į tą įstatymų leidimo įstaigą.

Priimta rezoliucija, kuria užgiria unijų veikimą.

Priimta rezoliucija, kad valstijos legislatoros nariams būtų mokama didesnės algos iš valstijos izdo, nes, anot rezoliucijos, tie atstovai, negaudami ikivaliai algos, turi pasiduoti intakai įvairių piniginių interesų.

Priimta rezoliucija, reikalaujanti miestams savyvaldos.

Reikia pastebėti, kad į demokratumą Wisconsin draugai, su Milwaukee delegatais prieky, mažai teatreipė atydzios; įnešimas, kad visi valstijos organizacijos viršininkai būtų renkami visuotiniu narių balsavimu, atmesta didele džiūma balsų. Taigi viršininkus skirs suvažiavimas, kaip ir ikišiol skyrė.

Priimta rezoliucija, reikalaujanti įvykdinimo valstijos ir municipalijų (miestų) bankų, kad apsaugojus darbininkų sutauptus pinigus nuo žuvimo.

Rezoliucijų komitetas, pagaliuos, nuėjo net prie to, kad išnešė rezoliuciją, reikalaujančią, kad ir kandidatai į visos partijos viršininkus būtų renkami svaziavimuose, o ne narių referendumu. Vienok šitas neperėjo; už įnešimą balsavo 25, prieš — 30.

Specialė sesija buvo laikyta tikslu permainyti partijos vardą: vieton Social Democratic Party of Wisconsin, kad vadinūtųsi Socialist Party of Wisconsin. Mat pirmiaus, sulig tos valstijos įstatymų, partija negalėjo vadinties tiesiog Socialistų Partija. Taigi vardas permainytas, nes 1915 m. Wis. legislatura priėmė įstatymą, kuriuomė panaikino senąjį įstatymą, drau-

džiantį Socialistų Partijai vadinintis minimu vardu.

Washingtono valstijos organizacija smarkiai veikia stiprinimui organizacijos ir agitacijai už partijos kandidatus į valdvietes.

Kai-kurios mūsų kuopos pradeda užmiršti, kad valstijos sekretoriui reikia išduoti raportus kas mėnuo. Draugai, šitos taisyklės prisilaikykite, nes Wash. valstijoje neišduodančios raportų kuopos tampa suspenduotos. J. V. Stilson, LSS. Sekr.-Vert.

Sajungos Reikalai

RENGKIMĖS Į IX LSS. VAIŽIAVIMĄ.

Telpančios šiam numeryje pasekmės referendumo III mtuns apreiškia, kad daugumos balsavime dalyvavusių sąjungiečių noru IX suvažiavimas turi įvykti Chicagoj, 1, 2, 3 ir 4 d. rugsėjo mėnesio, 1916.

Sajungos narių užduotis per organą išgvildinti visus svarbesnius klausimus, kurie eis suvažiavimo dienotvarki, ir todėl čionais, manau, neprešalį bus šiek-tiek apie kles dalykus pakalbėti. Nesmagu, vi-nok, kad ikišiol, apart drg. Škio ir manęs, "Kovoj" nieks draugų neėmė balso ir nekalbėjo apie tas užduotis, kokias suvažiavimas turėtų atlikti.

laikas trumpas. Suvažiavus viską akių plotu nuspręsti, ti maža nauda. Reikia atminti, kad šis suvažiavimas turės daugiau užduočių, nei kad buvusieji suvažiavimai; šiame suvažiavime mes dalyvausime, kaip dalis tarptautinės darbininkų partijos narių, ir todėl jame me, kad ir norėtume, jau negalėtume apsitverti vien "Kovai" "p-nigū įgijimo" klausimu, ka kad budavo pirmiaus: nuo 4 nansų klausimu pradėdame r finansų klausimu užbaigiame.

Tiesa, finansai mums reikalingi, be jų mes negalime savo darbą vartyti pirmyn, — bet vieni finansai organizaciją da nedar stiprią. Organizacija tegali būti stipri tik tada, jei jos nariai pažįsta tosios organizacijos uždavinius ir eina prie jų įvykdimui. Šis klausimas išriša ir finansų klausimą: jeigu nesuprantame, kad mūsų klesos reikalai reikalauja nuo mūsų visko, ką mes galime duoti, tai mes suprasime, kad ir mokėtys reikalingos. Bet pas mus to da nėra. Pas mus daugelis draugų ne tik kad niekaip negali išsiaiškinti, kam reikalaujanti mokėti mokesčius, bet toli-gražu nuo supratimo, kas sulindus į įvairias "bespalves" organizacijas varoma darbas taip tik priešingai savo klesos interesams; kad pirkimas akcijų bendrovėse, kurios leidžia likraušius priešingus Socialistų Partijos principams, programai ir taktikai, nėra daugiau niekas, kaip tik pasigailėjimo vertas darbas; kad priklausymas prie "tautiškų" partijų yra aiški savo klesos reikalų išdavystė.

Į šį klausimą aš jau atkreipiau atydziją ir pereto suvažiavimo laiku. Aš tuo tarpu permačiau, kad mums stoka geros literatūros; kad daugelis mūsų draugų neturi šaltinių, kuriais naudodamiesi jie galėtų plačiau pažinti socializmo mokslą. Laikausi tos nuomonės ir dabar. Da galiu pridėti, anot vieno mūsų senų veikėjų, kad mūsų suvažiavimui turėtų ne tik risti tuos klausimus, kurie liečia visą organizaciją abelnai, bet kad juose suvažiavę delegatai šio-to ant vietos galėtų pasimokinti. Tuomi aš noriu pasakyti, kad visuose svarbesniuose klausimuose iš pradžios būtų referuojama. To pas mus ikišiol nebuvo daroma, o pasekmė tankiausiai išrodavo ta, kad: "inešu"; "paremiu"; "už—"; "prieš—", arba antraip. Kada

prisieina klausimas vykinti gyvenime, apžiūrimė, kad nesurandame kelio... Taip bent buvo ne tik su daugeliu suvažiavimų nutarimų, bet ir su referendumų nutarimais.

Da vienas dalykas, mano supratimu gana svarbus, yra tas, kad pas mus, ar tai organe, ar tai suvažiavimuose, veik visus klausimus paliekama išrišti "augštesniams", tankiausiai "komitetams". Sąjungos nariai, abelnai, patys labai mažai interesojuosi. Darbininkų organizacijoje neturėtų taip būti: visuose svarbesniuose, reikaluose reikalingas minios balsas, o ne vien komitetas. Šičia ve taipgi reikia prasti priežastis, delei kurios mūsų draugai taip lėtai svarsto organizacijos reikalus.

Štai mūsų kuopos. Apie jas ir labai daug reiktų pagalvoti. Iš praktikos zinoma, kad daugelis mūsų kuopų savo susirinkimus praverčia tušties ginčams, kurie neverti nei nudilusio dylykio; o kada prisieina svarstyti Sajungos dalykus, partijos dalykus, agitacijos ir propagandos dalykus, — tam jau nėra laiko, nes susirinkimai ir taip nutęsimi per ilgai, daugelis narių su-nervuojama ir jie, "palengva" atrpanta ir nuo susirinkimų lankymo, tankiausiai išvirsta į taip vadinamus "nepriklausomus socialistus", ir ant galo šala-šala, kol visai "neatsšala". Tokių žmonių yra daugybė.

Antgalo, reiktų iš mūsų lupy ir žodyno išmesti žodis "bepartyvis". Tasai žodis daug reiškia: įvairiuose susirinkimuose, spaudoje ir šiaip ginčiuose tasai "bepartyvumas" nuolat kartojamas ir su juo mes taip sujungėme daugeliu mūsų draugų mintį, kad jie atrado "bepartyve ir Amerikos Lietuvių Tautinę Sandarą. Kur gi ji bus partyvė, jeigu "visi" lietuviai gali jon priklausyti...

Man rodos, kad tą "bepartyvumo" sėklą reiktų rauti iš-pat jos šakny; kad suvažiavimai neišneštų pagyrimų "progresy-vėms" organizacijoms, kaip kad V Suvažiavimas; kad pas mus būtų aišku, jog mes esame dalis partijos, atstovaujančios darbininkų klesos reikalus ir kad mes visuose atvejuose turime pasakyti, kad mes negalime ir nenorime ir matome kenksmingą darbininkų klesai dirbti darbus, kurie yra labai "visų klesų ir luomų". Norėčiau, kad mane skaitytojas nesuprastų klaidingai. Daugelis staciai pasakys, kad mes "nedirbame visoms klesoms ir luomams". Bet tai gryniausia netiesa. Pavyzdžių tam yra daug. Štai Lietuvos Šelpimo Fondas. Mes kuone visi dirbame, stengiamės jam kuodaugiasia aukų surinkti. Tai nebloga. Vienok ar daug mūsų stengiamės prvesti tame fonde nuomonę, kad jis būtų ne šelpimo, bet susišelpimo fondas? A-a. Tasai fondas bepartyvis! pasakys kas. Bet šiandien gyvenimo dalykai taip susitvarkė, kad kas bepartyvis, tas ir be galvos, arba su labai prasta galva. Mes esam partyviai. Ir kitokie negalime būti. Tai kam tada fondą remti, jeigu jis bepartyvis? Juk mes negalime tarnauti ir dievui ir mamonai! O vienok taip yra: ikišiol tojo fondo pasiūstus Europon pini-nigu kontroliuoja vieni demokratai, ir tarp jų — darbininko nė vieno, visi inteligentai, taigi tam tikras luomas. Jeigu pas mus būtų aiškios tokiuose dalykuose pažiūros, tuokart LSS. turėtų tokį fondą pati kontroliuoti, o jo surinkti pinigai turėtų būti pavesta nukentėjusiems nuo karės darbininkams, jų pačių susišelpimui, o ne šelpimui, kuris yra nieks daugiau, kaip tik kieno-nors "mylista"—žodis, kuris iš darbininkų žodyno turėtų būti taip-pat išbrauktas.

Dalyvavimas nacionalistų or-

ganizacijose taip-pat yra rėmi-mas visų klesų ir luomų.

Kadangi į suvažiavimą, kaip manoma, suvažiuoja daugiausia tokie draugai, kurie mažiau-daugiau opesniais gyvenimo klausimais rupinasi, tad suvažiavimo užduotis ir turėtų būti surasti aiškūs atsakymus į panašius klausimus.

Siandien patį minia jau yra ne kudikiai; su ja "cackėms" žaisti nereikia. Visur ir visose vietose mes einame tik pas darbininkus, mums tik jie reikalingi mūsų organizacijai, nes tik jų reikalais mūsų organizacija rupinasi. Todėl visur ir visada mes privalome darbininkų klesos reikalus statyti pirmon vieton. Nelaimėi, klesų kovos pamatais paremtos organizacijos nariai gana tankiai nemato, kad jie trisia patys prieš save. Čia gi, mano nuomone, nieko daugiau ir nestoka, kaip tik aiškios klesinės pozicijos, kurią gali užimti tik tokie, kurie supranta klesų reikalus. To supratimo mes ikišiol mažai teistengėme paskleisti. Todėl suvažiavime reiktų išdirbti planai ne tik tam, kaip mes galime leisti lietuvių kalba gilesnės socialistų literatūros, bet padaryti "reviziją" ir tai literaturai, kurią daugelis mūsų draugų šiandien platina (o privatiniai leidėjai skubinaisi leisti, zinoma...), o kuri ištikrųjų miniose nieko daugiau neauklėja, kaip bala-baikų idėja. Laikas darbininkams pradėti teikti tikrą dvasinio peno ir užbėgti už akių visokioms "literaturoms", kurios yra nieks daugiau, kaip pinigų ek-kvojimas ir laiko gaisinimas, kuris darbininkams taip brangus.

J. V. Stilson, LSS. Sekr.-Vert.

S-GOS SUVAŽIAVIMO REIKALAI.

Visoms kuopoms šiomis dienomis sekretorius išsiuntinėjo pranešimus delei IX Suvažiavimo. Tenais, apart ko kita, randasi tuli klausimai, į kuriuos kuopų sekretoriai malonės prie pirmos progos atsakyti.

Rajonų ir kuopų sekretoriams išsiuntinėta nurodymai, po kiek galima rinkti delegatų į suvažiavimą.

Kuopos, norinčios, kad jų įnešimai suvažiavimui būtų sutvarkyti, malonės juos atsiųsti LSS. Sekretoriui ne vėliau, kaip 10 dienų pirm suvažiavimo. Vėliaus atsiūstus jau nebus laiko sutvarkyti.

Vaziuojantiems į Suvažiavimą delegatams.

Visi delegatai turi atsivežti ne tik kuopų igaliojimus, bet ir savo mokesčių knygeles, kuriose įlipintos mokesčių liudijimo markės, turės parodyti delegato stovį Sąjungoje. Neatsivežusieji mokesčių knygelėi kartais gali negauti sprendžiamojo balso. Tokios tvarkos prisilaiko Socialistų Partija, tokios privalome prisilaikyti ir mes, kad išvengus nesuspriatumo.

Delegatai tatau turi įsidomėti. Suvažiavime svetainė bus paskelbta vėliaus, kaip tik sekretorius spės susizinti su Chicago draugais.

Draugai! rengkimės suvažiavimui! Lai jis buna didelis ir pasekmingas. Bet tam reikia darbo. Taigi visi darban.

J. V. Stilson, LSS. Sekr.-Vert.

PASEKMĖS LSS. REFERENDUMO N III, 1916 M.

Table with 3 columns: Prop. I, Prop. II, and II dalyv. Rows list various proposals and their support counts.

Large table with multiple columns showing election results, including names like J. V. Stilson, LSS. Sekr.-Vert., and various counts.

turėjo suvažiavimą S. Bostone, Mass.

Nutarė kuogreičiausia surengti maršrutą d. V. Kapsukui VI Rajone. O jei d. V. Kapsukas negalėtų atvykti prieš Raudonąją savaitę, tai ieškoti kito kalbėtojo ar prelegento. Tuomet d. V. Kapsukui bus vėliau surengta maršrutas. Maršruto plakatų nutarta spausdinti 15,000. Organizatorius turi plakatų išsiuntinėti visoms kuopoms.

Maršruto lėšas turi proporcingai sumokėti pačios kuopos, bet ne lygiai kiekviena kuopa, o nuo narių skaitliaus.

Silpnoms kuopoms turi proporcingai apmokėti išlaidas geriau pasiturinčios kuopos. Raudonosios savaitės agitacijos tvarkymo darbas liko pavestas agitacijos komisijai: Stankui, V. Rimkai ir Žilioniui.

Visos kuopos turi pačios sau darytis plakatų ir už juos užsimokėti. Tik silpnoms kuopoms VI Raj. apmokės iš savo lėšų Raudonosios savaitės pralabų išlaidas.

Nutarta, kad agitacijos komisija atspausdintų tam tikrų prezidento rinkimo agitacijos lapelių, kurių turėtų kuopos pirktis iš rajono. Lapelių nutarta spausdinti ne mažiau, kaip 20,000 ekz. Lapeliuose turi būti išspausdinta Socialistų Partijos kandidatų vardai; jei galima, tai ir paveikslai.

Vienu balsu nutarta 20 VI Raj. konferenciją perkelti į gruodžio mėn. nuo spalio mėn., kaip buvo nutarta 19-toj Rajono konferencijoj.

VI Raj. rašt. K. J. Navickas.

PRANEŠIMAS VI RAJONO KUOPOMS.

19 konferencija buvo nutarusi, kad naujoji VI Raj. valdyba turi užimti savo vietą nuo 1 d. sausio 1917 m. Aš jau visoms kuopoms išsiuntinėčiau nominacijos blankus. Jei kurios kuopos negalėtų gauti negavo, tai prašau netrukus atsileipti. Prieš melžius visų kuopų raštininkų gražinti blankus nurodytu laiku.

Draugiškai VI Rajono raštin. K. J. Navickas.

NAUJOS KNYGOS.

Kodėl bažnyčia priešinasi socializmui? Fred D. Warren. Vertė J. V. Stalioraitis. Kaina 15c; 50 pusl. "Laisvės" turtais ir spauda. Brooklyn, N. Y.

Socializmas ir Religija. Pagal E. Vandervelde parašė Vardunas. Kaina 10c, 24 pusl. "Keleivio" spauda ir lėšomis. So. Boston, Mass. 1915.

Darbo žmonių istorija. J. Berlin. Vertė Barabošius. "Laisvės" turtais ir spauda. Kaina 25c; 87 pusl. Brooklyn, N. Y., 1916.

Apie Dievą, Velnį, Dangų ir Pragarą. (Why I am an agnostic). Robert Ingersoll. Vertė Ferdinand de Samogitia. Kaina 25c; 72 pusl. "Keleivio" spauda ir lėšomis. So. Boston, Mass., 1915.

Laisvės Kalyns. Justino Tumėno. 48 pusl. "Laisvės" spauda ir turtu. Brooklyn, N. Y., 1916.

Aptiekorius, juokazaislė vienoje veikmėje. M. Morejus. Su lietuviu P. N. Kaina 15c; 34 pusl. "Vienybės Liet." spauda ir lėšos. 1916.

Visuotinas Straikas. Wm. D. Haywood. Vertė J. Laukis. Kaina 10c; 38 pusl. Spauda ir turtu "Darbininkų Balso", Baltimore, 1916.

Sabotažas. Elizabeth Gurley Flynn. Vertė J. Laukis. Kaina 10c; 39 pusl. "Darb. Balso" spauda ir turtu. Baltimore, 1916.

Naudingo žmogaus gyvenimas. Pagal lenkišką sudėjo M. Untulis. Kaina 15c, 44 pusl. "Vienybės Liet." spauda ir lėšomis. Brooklyn, N. Y., 1916.

L.D.L.D. C KOM. ADRESAI:
Pirmininkas L. Pruseika, 183 Roebing St., Brooklyn, N. Y.
Sekretorė J. Benes, 1780 St. John's Place, Brooklyn, N. Y.
Iždininkas K. Liutkas, 131 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Literatūros Komitetas:
K. Vidikas, 229 N. 6th St., Philadelphia, Pa.
P. Kurkulis, 229 N. 6th St., Philadelphia, Pa.

Philadelphia, Pa.
A. J. Karalius, 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Kelstone Phone Main 14-28.
Bell Phone Lombard 2506.

Dr. Philip ROVNO
423 Pine st. PHILAD., PA.
Priešimto valandos:
Nuo 10 ryto iki 8 P.M. Nuo 6 iki 8 vak.
Galima susikabinti rusiškai ir lenkiškai.

LIETUVI-DARBININKE!

Nusipirk, perskaityk ir duok savo draugui skaityti, vieną svarbiausių lietuvių kalboje veikalų:

"MOTERIS IR SOCIALIZMAS"

Jeigu kada skaitei vieną kitą storesnę knygą ir iš jos nemaža pasimokimai ir apsisvietė, tai perskaityk "Moteris ir Socializmas" pamatysi pasaulį visai kitokioj šviesoje; si knyga atidarys Tau akis ir parodys, kas gero ir pikto yra šių dienų draugijinėj tvarkoj.

Šią knygą parašė garsiausias pasaulyje filosofas-sociologas Augustas Bebelis, kurio raštai yra išversti į visų kulturingųjų tautų kalbas. Vertimas puikus, kalba lengva. Knyga atspausdinta ant gražios popieros ir turi išviso 430 puslapių.

Vokiečių kalboje "Moteris ir Socializmas" tapo išparduota net 50 laidų (viso apie 1 milijoną ekz.).

Si knyga bus papuošimu Tavo namų, nes išleista labai gražiai ir ant geros popieros. Ji yra verta tiek aukso, kiek pati sveria.

"MOTERIS IR SOCIALIZMAS" rašo: Apie moterų gyvenimą praityje; išaiškina senovės graikų romėnų ir kitų tautų moterų politiška ir socialj padėjimą ir išdėsto senovės mokslininkų pažvalgas į moteriškę.

Rašo apie moterj dabartyje ir praityje. Visa knyga yra padalinta į skyrius, kurie skirstosi šitaip: Moteris, kaip lytiškoj esybė. Jungtuvės. Įvairūs jungtvių varžymai ir aprubežavimai. Skaitlinis lyčių skirtumas. Prostitucija, kaip reikalinga socialė buržuazijos draugijos įstaiga. Moterų uždarbis. Ju protiškas gabumas. Darvino mokslas ir draugijos stovis. Valstybė ir visuomenė. Visuomenės socializacija. Tarptautiškas. Gyventojų skaitlingumas ir jų persidauginimas. Socializmo įkunijimas, kaip gamtiškai-istoriškas žmonijos atgimimas.

Si mokslo ir teisybės knyga kaštuoja tū: \$1.00; gražiuose audeklo apdaruose \$1.50.

Pinigams siųsti adresas:

"KOVA"
229 N. N. 6th St., Philadelphia, Pa.

Lietuvių Soc. Sąjungos Žurnalas
"NAUJOJI GADYNĖ"

JAU IŠEJO

Užsirašykite visi ir reikalaukite pirmojo numerio

"NAUJOJI GADYNĖ", tai naujas gyvybės pulsas Amerikos lietuvių darbininkų gyvenime.

"NAUJOJI GADYNĖ" yra leidžiama vien tik dėl sustiprinimo klišinio liaudyje susipratimo.

"NAUJOJI GADYNĖ" yra visiems prieinamas ir visiems lygiai indomus ir svarbus mokslo ir žiniijos šaltinis, kaip menkai išsilavinusiam darbininkui, taip ir inteligentui.

"NAUJAJĄ GADYNĖ" redaguoja žymiausias Amerikos lietuvių socialistų rašytojas ir gilus teoretikas drg. P. Grigaitis. Jam artimiausioje pagalba yra kiti žymūs publicistai ir darbininkų vadovai: drg... V. Kapsukas, C. A. Herman, L. Pruseika, J. Baltrušaitis ir S. Michelsonas.

"NAUJJI GADYNĖ" turi skyrius iš visų svarbiausių mokslo šakų; gvildena visuomenės klausimus ir plačiai aiškina socializmo mokslo teorijas.

"NAUJOJI GADYNĖ" talpina daug gražių paveikslų, karikatūrų, dailės apysakų, eilių ir uoliai stovi darbo žmonių reikalų sargyboje.

"NAUJOJI GADYNĖ" yra storas, didelio formato, 64 puslapių žurnalas, spausdinamas ant puikios popieros ir dailiai techniškai apdirbtas. Nei vienas susipratęs darbininkas neprivalo atsakyti nuo "NAUJOSIOS GADYNĖS" užsirašymo. Nelaukite, bet užsiprenumeruokite kuogreičiausia!

"NAUJOJI GADYNĖ" kainuoja metams vos tik \$1.50; pusei metų 80c; užsieniuose metams \$2.00; pusei metų \$1.00. Pavienis numeris 15c. Norintieji "Naujają Gadyne" gauti pasiūrijimui, turi prisijusti už 15c stampų.

Pinigus umai siųskite šitokiu adresu:
"NAUJOJI GADYNĖ"
229 N. 6th St., Philadelphia, Pa.

NUSIPIRKITE

Visiems naudinga Yla už \$1.00
Skaitinis diržas apsaugojimui pinigų \$3.00
Skrymė guminių raidžių \$1.00
Reikalaujanti tų daiktų parasykite pilnas adresus, net ir kokiam paviete (county). Pinigus reikia prisiųsti registruotame laiške arba Money Orderiu.

M. M. DOVIDAITIS,
501 So. Heald St.
Wilmington, Del.

Kada persišaldai
Itrink kaklą, krutinę ir apacias kojų D-ro Richter'io
PAIN-EXPELLER

Tuoju apsaugoja nuo ligų ir gydo Tikras tiktais su pažymėta marke "IKARA"

2c. ir 6c. butelinkas visose aptiekose arba atėliai nuo
F. AD. RICHTER & CO.
40 Washington Street, New York, N. Y.

STAITAMSTOS PROGA

išmoky greitai Anglij kalbos, Amerikoniška mokykla pasėmingai mokina per pačią visos dalyse Amerikos ir Kanados, ir klesose, diepomis ir vakarais. Čia galužbaigtis namar ir High schools kursus. Grazi, iliustruota, su daug aprašymų knyga yra siunčiama Dytai Kašyk, dėl platesnių žinių, įdekl kelias mokes prisiumimai knygos. Iškirpęs prisisk kartų si apgarsinimą

AMERICAN SCHOOL OF LANGUAGES
+ Amerikoniška Mokykla
DYKAI
Amerikoniška Mokykla, 1741 W. 47 St., Chicago, Ill.

JUS GALETE IŠAUGITI PLAUKUS

Ar slinka Juma plaukai? Ar prazlie Jusu plaukai nuo metu? Ar ukrestis kokias nors ne sveikumas ir liipanti jie? Ar randas plaukotes, niežas odos galvos? Ar plinki, bei pradedi plikti? Ar kenkia kas iš auksčiau pasakytu ligu, tai stenkitės apsaugoti jus. Užsakykite ilustruota knyute Jusu prigemta kalba: "TEISYBE APIE PLAUKUS."

Parasita europos garsingos specialiste, kotoje randas įvairios žinios: 1. Gražybe plaukus—suduoma plauko ir odo galvos. Priežastis slinkimo plauku ir aluma—Kaip užlaikyti sveikata ir išaukinti plaukus—ir kaip tai i penkis savavilniškai craditi, visos nuo užgnediatu laiku.

GYDYMAS DYKAI.
"Jes galime pertikrenti kiekviena, kad gduoles CALVACURA subaiko slinkimo plauku prasalina plaukotes ir augina gražios plaukus. Priežastis slinkimo plaukus narkems prislustus sykiu su Jusu antrašu. Aps išluoeme kiekvienam dolerine dežute Calvacura—os N. 1 ir knyguite "Teisybe Ape Plaukus." Ispaukite žemint atspausintų kuponų ir slusketė šlenden. Union Laboratory, Box 642, Union, N. Y.

Šiėli i dedamas 10 centu del apmokedito kaštu persutimo, medžiū išsiustu man ojasu Jusu dolerine dežute Calvacura N. 1 ir knyguite "Teisybe Ape Plaukus." (Ispaukite sykiu kupona su Jusu antrašu.)

Advokatas ir Notarius
K. Kraucziunas
403 Lyon Building
SEATTLE, WASH.

Veda provas asabiskai visuose suduose. Pribuna į kitas valstijas ant pakvietimo, taip gi duoda patarimus per laiskus.

KAM LEIDI SLINKTI SAVO PLAUKAMS!

Neturėsi daugiau kaltunuotų, rėsvų, krintančių, pleiskanuotų, apmirusių, žodžių—liguistų plaukų—ko turėtu me visuomet gėdintis, nes tas daro Tau neapsakomą nemalonumą—jeigu tik umai pradėsi vartoti mūsų sušaisytus plaukams vaisius "Dermafuga". Geresnių plaukams vaisių už "Dermafuga" nėra!

"Dermafuga" padarys tą, kad Tavo plaukai bus tankūs, švelnūs ir akautūs! Oda Tavo galvoje bus tyra, pleiskanos išnyks ant visados, o plaukai niekad daugiau neslinks. Busi patenkintas savo plaukais! Ne pavydek kity puikiems plaukams, nes pats gali, turėti dar dailensnius! Reikalaujant prisijusime Tau pačia suvis dykai išbandymui "sampilg". Priejus 10c stampomis persiuntimo lėšų gausi išbandymui dežute "Dermafugos" veltui, sykiu ir brošiuarą, užvardyta: "Puikus Plaukai".

ANGIL SPECIALTIES CO.,
Dept. K.
P. O. Box 37, Philadelphia, Pa.

Baisenybės Karės Kancijų

Europoje Bus Užmirštos

Jeigu Jus turėsit ant savo stafo gero vyno, alaus ir kitų gėrimų, kuris pirktas didžiausioj ir geriausioj gėrimų krautuvej.

Ateikite, mes užganėdinsim jus.

J. CARTUN
401-3-5 South St., Philadelphia, Pa.

Keystone Telephone Main 66-11.

Dr. Samuel Gordon's
Dispensary's
S. W. Cor. 4th & McKeen Streets, Philadelphia, Pa.

Patarimas ir vaistai 50c. Atsilankymas pas ligonį \$1.00. Pasėmingai gydau ligonius jau 10-ti metai.

Ofiso valandos: Nuo 8 iki 10 ryto, Nuo 7 iki 9 vakaro.

Gera Proga!

Gramatika angliskos kalbos mokytis be mokytojo (apdar-ryta) \$1.00
Vaičių Draugas arba kaip mokytojo \$1.50
Naujas Buda: mokytis rašyti be mokytojo \$1.00
Aritmetika mokinimuisi ro-kundų, su paveiksiais (apdar-ryta) \$3.50

Viso \$1.60
Kas atsijus iškirpęs šitą apgar-sinimą iš "Kovos" ir \$1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c pigiau.

P. MIKOLAINIS
R. F. D.—Route 2, Hudson, N. Y.

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVISKA APTIEKA

Sutaisau receptus su didžiausia atida, neziurint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienatinė lietuviska aptieka Bostone ir Massachusetts valstijb. Gyduolių galit gaut, kokios tik pasaulj yra vartojamos. Galit reikalaut per laiskus, o aš prisijusiu per express.

K. SIDLAUSKAS
Aptiekorius ir Savininkas
226 Broadway, kamps C Street
SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. So. Boston 21014 ir 21013.

"KARDAS"

Mėnesinis Iliustruotas Žurnalas
Pašvestas nalkinimul prietary ir tamsos iš tarpo Lietuvių.

"KARDAS"
visuomet papuoštas gražiais ir juokingais paveiksiais
"Karde" telpa pamokinanti ir juokingi pasiskaitymai
"Kardo" turtingumas iš kalno užtikrintas, kadangi "Kardo" redaktorium yra žinomas visuomenės veikėjas ir publicistas Drg. BAGOČIUS. Minėti faktai kalba, jog kiekvieno lietuviuo pareiga užsirašyti "Kardą"

Kaina metams \$1.00 Užrubežyje \$1.25c.
Pavienis numeris 10c.

Del pažiurėjimo slunčiam tik tiems, kurie prislunčia 10c.
Adresuokit šitaip: "KARDAS"
149 Millbury St. Worcester, Mass.

AISOPO PASAKOS

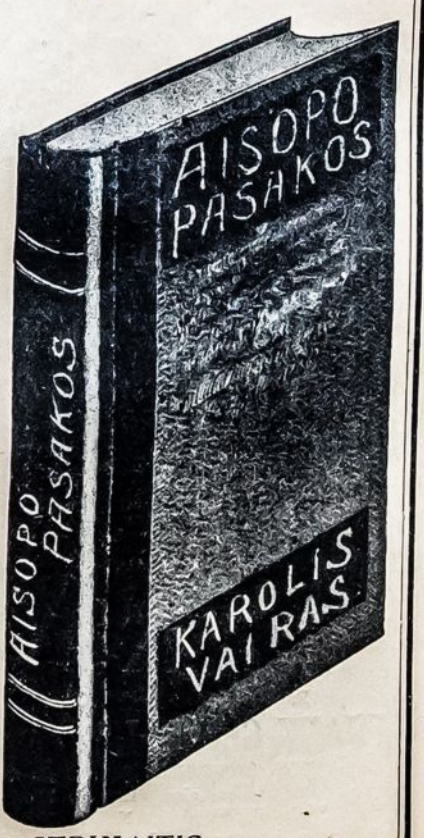
Aisopo Pasakos, tai vienintėlis veikalas lietuvių kalboje. Svarbu ir naudinga kiekvienam jas įsigyti. Tai yra didelė knygina: 360 puslapių su 110 gražių paveikslų, talpina savvyje 301 pasaką. Yra daugybė komentarų. Vignėtės specialiskai pritaikintos, net malonu paimti į rankas. Tinkami pamokinimui seniems, jauniems ir mažiems.

Aisopo Pasakos yra svarbios netik savo gražumu, bet ir gilia bei labai rimta prasme. Kiekvienam gyvenimo atsiki-me, kiekvienam žmogui, kiekvienam žmogaus ydai rasi kuopukiausiasu prilyginimus Aisopo Pasakose. Iš jų gali daug ko pasimokinti pats ir pamokinti kitus, nes jose yra neisėmiamas šaltinis. Iš jų galima net ir viešose prakalbose pasinaudoti, o ką besakyt apie šiaip draugiškus pasikalbėjimus, kur mielas svetyrs yra tas, kas moka gražia kalba bei puikiu pasakojimu visų atidžj užimti.

Papieros virėliuose \$1.25, audimo apdaruose \$1.50.

Reikalaudami prisiumti-mo knygos, išrašyk Money Orderj žemiau padėtu adresu:

A. B. STRIMAITIS
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Vietos Žinios

PRASIDEDA GATVEKARIŲ STREIKAS.

Pora dienų atgal buvo paskelbtas gatvekarių streikas. Iš 6200 gatvekarių darbininkų su-streikavo tik 300. Bet streikas po biskį plėčiasi.

Darbininkai reikalauja unijos, 8 val. darbo dienos ir algos pakelti. Policija areštavo šešis ramius streikerius.

600 DAKTARŲ KOVAI SU VAIKŲ PARALYZIUMU.

Miesto valdžia pastatė dar-ban 600 daktarų, kad kovojus su vaikų paralyžiaus liga, kuri kasdieną dabar Philadelphiajio pakerta po trejeta-ketvertą ku-dikių. Suserga gi jaja kasdien po 7-8 vaikų. Geležinkelių sto-tyse daktarai egzaminuoja at-vezamus iš New Yorko vaikus, ar neužsikrėtę ta liga.

Neleidžia vaikų į krutuosius paveikslus.

Sveikatos skryiaus direktorius uždraudė leisti jaunesnius kaip 16 metų vaikus į kruta-mųjų paveikslų teatrėlius, kad labiau neišplatintus liga.

PAGEDEŠ SŪNES.

Philadelphiojio pasirodė dau-giau pagedusiu ūnų. Sveikatos skryiaus direktorius dr. Krusen pataria, kad ir menkas bile ko-kio ūns įkandimas ūiuo laiku turėtų buti parodomu daktarui. Nes tai gali buti pagedusio ūns apriejimas.

LAISVĖS KLUBO PIKNIKAS.

Praeitą subatą Laisvės klubas turėjo savo metinį "dolerinį" pikniką Maple Grove parke. Žmonių buvo apie 600. Publika buvo gana graži. Linksmosios dailiai. Nebuvo nė vaidų, nė peš-tynių.

5 PRIGERĖ.

Praeitą sekmadienį prigėrė trys vyrai ir du vaikai, besimaudydami įvairiuose Philadelphio-jos upėse ir upeliuose.

DŪODA KRAUJO SAVO SUŽEISTAM DRAUGUI.

Detektyvas Ernest Auty žiu-rinėjo naują, geriausio padary-mo revolverį, kurį jam parodė jo draugas policistas G. Klein. Bežiurinėjant, revolveris iššovė ir kulka teko Kleiniui į kaklą. Kol nuvezė į ligoninę, daug jam kraujo nubėgo. Detektyvas Auty davė arti dviejų svarų savo kraujo perleisti savo sužeis-tam draugui.

AREŠTAVO VAGIŲ VADA.

Areštuota įtariamasis vagių va-das Jacob Bazer, 32 metų am-žiaus. Jo nepaleidžia be \$3,600 parankos. Sakoma, kad jo ūaika per kelias pastarąsias savaites prisivogus iš įvairių krautuvių daiktų už \$50,000.

1 KP. NARIŲ ŽINIAI.

Šiuomi pranešu, kad rugpiu-čio 10 d. bus LSS. 1-mos kp. su-sirinkimas L. Rep. Klube, 322 N. 9th St. Pradžia lygiai 8 val. vakare. Į šį susirinkimą visi nariai butinai privalote atsilanky-ti. Bus nominuojama LSS. virši-ninkai sekantiems metams ir daug kitų svarbių reikalų.

1 kp. rašt. K. J. Giedrys.

DAINININKŲ ATYDŽIAI.

Visus 1 kp. choro narius kvie-čiu atsilankyti į susirinkimą, ku-ris įvyks pėtnyčioj, rugp. 11 d. L. Rep. Klube, 322 N. 9th St. Pradžia 8 val. vakare.

Rašt. K. J. Giedrys.

Bell Phone, Poplar 10-97.

Keystone, Race 64-03A.

FRANK GELHAUS

VYŪŲ SANDĖLIUS.

Įvairiausios rūšies alus. Lageris brolių Piel's is Famous, N. Y. Parduodame importuotus ir nami-nius vyvus ir likerius.

S. E. Cor. 10th and Buttonwood Sts. PHILADELPHIA, PA.

Vieną, vieną tik mėnesį

Ar jūs, Draugai, matėte, kaip laikraštinių popiera ir spausdi-namasai rašalas pabrango?

Neabejojau, kad taip. Taigi is to galima numanyti, kad visos "Kovos" išlaidos pa-sidvigubino. Gi įplaukos taip sumažėjo, kad nei darbininkų algų nebedengia. Gyvename tik is žimos prigyvėntų uždar-bių. Izdas kasdien. eina tuštyr ir tuštyr. Tuo tarpu draugai netik naujų prumeratorių "Kovai" negauna, bet nei skolu už spaudos darbus ir literatūrą nepasirupina is savo kuopų ir draugijų izdy iskolectavę pri-sištį.

Kaltint tame, žinoma, reikia vasaros karščius. Bet ką mes darysime, draugai, jeigu už po-ros trejeto savaičiu izde neliks nei vieno cento? Juk prie tokio brangumo nė laikraštinių popie-ros nebus is ko nusipirkti? Ateina LSS. suvažiavimas, reikės Centro delegatus Chica-gon pasištį, is kur tad lėšų imsimė? Didžiama kuopų balsavo už Chicago. Tų visų kuopų pareiga dabar yra paremti "Ko-va" įvairiais bizniais, kad suda-rius, Centro delegatams kelio-nės lėšų.

Vyrai, gražioju jus prašau, atkreipkite domą į "Kovos" iz-do stovį, atsitsiteite skolas. A-gentai, kuopos ir draugijos, ku-rie neatsiteite iki 20 rugpiučio skolu, busime priversti skaityti 10% viršaus, nes firmos lygi-nai taip-pat elgiasi ir su mumis, jeigu užvelkame skolas. Kuopos ir draugijos vilkinda-mos skolas daro mums didžiau-sių nuostolių: turint daugiau pinigų izde mes galėtume pri-sipirkti isanksto didelį "zopo-tą" popieris, kurios kaina kas-dien veiki po 1/2c už svarą pakla. Dabar-gi to negalime pada-ryti, nes stoka pinigų, o firmos ilgiau užmokescio nelaukia, kaip 1 mėnesį.

Prašau visų, pasirupinkite "Kovos" likimu nors per šį vie-ną, vieną tik mėnesį, kad nepri-siėtų šaukties aukų, nes tai buty nemaloniausias dalykas. Sykiu su "Raudonąja Savai-te" prasidės visas mūsų veiki-mas ir mes sustiprėsime, isbaig-sime mokėti už mašinas ir tada joks krizis nebus mums pavoj-ingas.

Padėkite, draugai, šiuo sun-kiuoju metu, grąžinkite skolas, kas kiek esate kaltas. P. Kurkulis, adm.

DUOKITE ŽURNALUI UŽ-SAKYMŲ!

"N. Gdynės" N 3 jau spaudoje. Buty labai praktiška ir paranku, jeigu kuopos, kurios platina žurnala priduotu nustatytą ek-empliorių skaitliu, kad mes jau ant visada žinotume, kiek kas mėnuo reikalinga siuntinėti. Ki-taip mes negalime veikiai pra-dėt žurnalo spausdinimą; neži-nodami kiek gausime "orderių", nežinome kiek ekz. spausdinti. Daug kuopų žurnalo visai ne-pardavinėja. Tai jau nemieruo-tos nerangumas. Susilaukus to-kio storo ir turiningo žurnalo, gėda sėdėti sudėjus rankas. "Orderiuokite" umai N 3. P. Kurkulis, adm.

ISSIRANDAVOJA

puiki vieta barbernei ir pulmu-riui; galima patalpinti net 3 sta-lus. Aplinkui nėra nei barbernės, nei pulumio. Labai patogi vieta uždėti biznį. Kreipkitės: N. E. kamps 27-tos ir Passyunk Ave.

Kuopų Susirinkimai

ROCKFORD, ILL.—Šiuomi pra-nešu, LSS. 75 kp. nariams, kad kiekvienas turi butinai prribut susirinkiman, kuris įvyks 13 d. rugp., lygiai 2 val. po pietų Soc. Svetainėj, 319 E. State St. Butinai visi susirinkit, nes turim balsavimo blankas nominavimui į centro viršininikus. Malonėkite atsilvest nau-jiu narių. — LSS. 75 kp. valdyba.

MUSKEGON, MICH.—Draugai

ir Draugai! Meldžiū atkreipti ati-

dą, atsilankyti į susirinkimą, nes daug yra svarbių dalykų svarstyti, butinai ateikite visi ir atsineškite su savim pinigų ir knyguces, reiki-ka mokėti mėnesines mokestis ir reikės rinkti sekretorių. Susirinkimas bus pas draugą Stasiuną, 312 South-ern Ave. — Kuopos valdyba.

MONESSEN, PA.—LSS. 166 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks 12 d. rugpiučio, subatoj, 7 val. vakare po N 1133 Mc Mohon Ave. Visi draugai ir draugės malonėkite atsilan-kyti, nes turim svarbių reikalų. — Sekr. M. Bacevičienė.

BROOKLYN, N. Y.—LSS. 19 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks 14 d. rugpiučio, Tautiškam Name, 81 Grand St., Brooklyn, N. Y., 730 val. vakare.

Draugai, malonėkite atsilankyti susirinkiman laiku. Yra svarbus fe-rendumas nuo Socialist Party, balsuot, taipgi ir kitų labai svarbių dalykų apkalbėt. Ypač draugai, lu-ris neužsimokėję mėnesines mokes-tis, kviečiū atsilankyti ir atsilygt. — M. Undžienė, sekr.

ROSELAND, ILL.—LSS. 137 kp. susirinkimas įvyks nedėlioj, rug-piučio 13 d., 10:30 val ryto "As-ros" svetainėj, 10900 Michigan Ave. Draugai, pasistengkite atsilankyti laiku, nes turime daug svarbių ri-kalų' apsvarstyti; taigi kviečiu at-silankyti laiku visus. — Org. K. Valys.

WILKES-BARRE, PA.—LSS. 9 kp. susirinkimas įvyks 13 d. rugp. Kavaliausko svetainėj, 53 Bank St., Wilkes-Barre. Pradžia 2 val. po pietų. Draugai, nepamirškite at-ti, yra daug svarbių dalykų apsvars-ti. — J. Ažys, sekr.

NORWOOD, MASS.—LSS. 33 kp. susirinkimas įvyks 13 d. rugp. 10 val. ryte, Liet. Labd. svetainėje. Malonėkite visi nariai prributi ir nu-jiu kandidatų atsiveskit prisirašti prie darbininkų partijos. — P. J. Babilas, sekr.

WORCESTER, MASS.—LSS. 40 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlioj 13 d. rugpj., 10 val. iš royo, svetainėj 29 Endicott St. Visi ariai malonėkite atsilankyti. — Fr. sekr. E. Z. Savisha.

SHENANDOAH, PA.—LSS. 28 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlioj, rugpi. 20 d., 7:30 val. va-kare, Lietuvių Beno kambariūse, O'Hara's name, kamps Oak St. Main. Draugai! Malonėkite buti visi susirinkit, turėsime daug nau-jių dalykų, kaip tai: "Raudonoji sa-vaite" ir tt. Taip-jau rengiamojo te-toro komisija praneš, kokis yra r-rintkas veikimas. Susimildami, at-silankit paskirtu laiku, kad neri-kėtų anksčiau atėjusiems laukti. — org. K. Motuza.

MOLINE, ILL.—LSS. 175 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlioj, 13 d. rugpj., 2 val. po pietų, pas drg. Savicką, po N 354 8th St. Visi draugai malonėkite ateiti laiku. Daug svarbių reikalų yra, kuriuos butinai turim atlikti. — Sekr. J. Bieliauskas.

NEW YORK, N. Y.—LSS. 32 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks 11 rugpj., 7:30 val. vakare, 140 E. 19th St., New York. Draugai, malonėkite visi atsilankyti, nes artinančios šal-tesniam orui, turim daug svarbių reikalų.—Sekr. A. Plečkaitis.

CHICAGO, ILL.

Debatai ir Susirinkimas. LSS. 81 kp. rengia debatus rug-piučio 12 d., 7:30 val. vakare, 1182 Milwaukee Ave. Debatų tema "Al-koholizmas"; už — Dr. A. J. Ka-ralius, prieš — J. Gubavičius. Tuoju po debatų įvyks kp. susirin-kimas. Nariai malonėkite atsilan-kyti visi. Taipgi kviečiame skait-lingai atsilankyti ir pašalinę publi-ka. Kp. Valdyba.

WORCESTER, MASS.

L. D. L. D. 11 kp. susirinkimas įvyks nedėlioj, 13 d. rugpj., 11 val. iš ryto (tuoju po LSS. 40 kp. susi-rinkimjo), Liet. Svetainėj, 29 En-dicott St. Pasistengkite susirinkit visi, nes yra daug svarbių reikalų. Sekr. J. Repšys.

NORWOOD, MASS.

L. D. L. D. narių domai. Svarbus reikalai dr-jos, verčia pranešti nariams, kad 13 d. rugpj., Lietuvių Svetainėj įvyks L. D. L. D. kp. susirinkimas. Nuo pat gimio-mo L. D. L. D. oficialio susirinki-mo da veiki nė neturėjom. Todėl, draugai ir draugės, atsilankykite ir atsiveskite naujų draugų prisirašyti prie L. D. L. D., — tai vienintelė įstaiga, kuri leis grynai darbinin-kiško moksliško turinio raštus. Su-sirinkimas įvyks po LSS. 133 kp. susirinkimui. J. Pakaralis.

LSS. VI RAJONO PIKNIKO UŽDARBIS.

Lietuvių Socialistų Sąjungos šė-

to Rajono laikyto pikniko liepos 15, 1916 m. Meathuen, Mass. Socialistų "Kempėj", raportas sekantis:

Įplaukė \$156.70
Išleista 89.88
Lieka pelno \$66.82

Liudijame savo parašais: Gaspadorius Vik. Želionis, Organ. M. M. Plepys, Liepos 16, 1916, Lawrence, Mass.

PATĖMIJIMAS LSS. V RAJONO VIRŠININKAMS.

Jau per kelias konferencijas vis buvo kaltinami V Rajono viršininkai už apsilaidimą ir neattikimą savo pareigų; tuilems net papeikimai buvo suteikti. Paskutinėj konferen-cijoj net tam tikras nutarimas pa-darytas: "Kad V R. viršininkai ne-uzsimtų svetimais darbais, tik pil-dyktų savo pareigas". Bet ir nutari-mai nevisiems gelbsti: jau keli tari-mai Veik. Kom. perėjo, bet tik vienas J. V. dalyvauja tarimuose, o kur antras V Rajono Veik. Kom. narys?

Besikaitydamas "Kovos" N 29, randu V Raj. viršininkų antraštas da 1915 m. buvusiuju: K. Motuzos, Veik. Kom. nario ir buvusio sekr. V. Turausko, o šių metų tų įstai-gų viršininkų nėra antrašty. Ar ne-puikiai tvarkosi ex-viršininkai ir da-bartiniai? Vieni neustabdo, o kiti nepriduoda savo adrešų organui. Jeigu su reikalui kas (kad ir kalbė-tojas) kreiptųsi prie V Raj., tai ne-surastų, nes kurio sekretoriaus tel-pa adresas, tai netik, kad jis šiemet nėra sekretorius, bet ir tame mie-ste jo nėra. Juk tai betvarkės di-desnės nereikia. Pasistengkite, drau-gai viršininkai, viską geriau sutvar-kyti ir rimčiau visuomenei pasidar-buoti. Ši betvarkė priverst mane pastebēt jums, draugai, — nepykit. J. Vilkelis.

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau pusbrolio Miko Dabu-lio; Suvalkų gub., Seinų pav., Laz-dijų par., Palazdijų kaimo. Pirmiau gyveno Philadelphiojio. Malo-nėkite umai atsiskaityti. Jei kurie draugų žinotų jo adrešą, malonė-kite man jį suteikti. Pasimatymas labai svarbus. (34)

Antanas Čitavičius, 1007 Brandywine St., Philadelphia, Pa.

J. Vilkelis, turiu labai svarbų rei-kalą pas savo pusbrolius V. ir Ka-zimierą Motiejūnus. Pora metų at-gal gyveno apie Schenectady, N. Y. Pacina iš Vilniaus gub. ir pavie-to, Musnikų valsč., Paberzių kaimo. Meldžiū atsiskaityti arba draugų, ži-nančių juos, pranešti. Busiu labai dėkingas.

J. Vilkelis, 1135 W. Coal St., Shenandoah, Pa.

DYKAI.

Naudingas del vyks, kur atrasite didelę dovaną. Rašykite tuoj. A. K. C. MAIGIS CO. 125 E. Main St., Amsterdam, N. Y.

LSS. III RAJONO PIKNIKAS.

Rengia LSS. 3 Rajonas, nedėlioj, 13 d. rugpj., Courtney, Pa. netoli Riverview stoties. Prasidės 11 val. ryte ir trauksis iki vėlai naktį. Lietuviai! Atkreipkite jus atidą į ta, taip iškilmingą pikniką, kuris bus vienas geriausių, dailiausių, iš-kilmingiausių, kaip kada kokie yra buvę. Todėl, kad jį rengia viena di-džiausių draugijų, LSS. 3-čias Ra-jonas, kuris susideda iš 12 kuopų. Todėl, nepraleiskite tos taip didelės progos, kad nereikty galėties. Ura visi į iškilmingą Pikniką, kuris bus dailiausiam Sode Courtnėje (Parke). Visi atėjusieji ant to puikaus pik-niko busite užganėdinti. Tikietų kai-na: Vyrams arba porai \$1.00; mo-terims ar merginoms 50c. Valgiai ir gėrimai dykai pagal tikieto vertę. Kiekvienas gaus lončekių; vyrai už 75c, o moters už 40c. Širdingai už-prašo visus be skirtumo LSS. 3-čio Rajono Komitetas.

P. S. Vaziuojant į pikniką reikia imti karą "Charleroi" iš Pittsburgho nuo Liberty ir Grand Sts., netoli Union dypo, ir išlipti ant River-view Stacijos prieš sansuką ir grįzt 1 bloką atgal, ten bus žmogus ir parodys kur eiti. Karai eina kas pusė valandos.

MONTELLO, MASS.

Gerbiama "Kovos" administracija! Su šiuo laišku prisiučiu jums "money order", ant \$32.52, iš ku-rių \$13.02 mėnesinių mokestių, o likusieji \$19.50, — aukos Socialist Partijos agitacijai (agitacijos de-šimtukai). Prie to čia prisiučiu vardu aukautbij, malonėkit patal-pinti juos laikraštj.

K. A. Tamošunus, LSS. 17 kp. sek. Pinigus gavome. Kadangi aukau-tojų labai daug, taitai del vietos stokos pavarđzių neskelbiame. Teik-sis aukautojai mums ateisti. "Kovos" adm.

AUKA VARGŠŲ ŠEIMYNAI.

Nuo LSS. 108 kp. per drg. J. Gataveką \$220 priėmiam ir perda-viam mirušo Vargšo šeimynai. A. Kairys.

"Darbininkų Kalendorius" 1917m.

AGENTAI SKUBĖKITE UŽSISAKYTI!

Biznieriai siųskite pagarsinimus!

"Darbininkų Kalendorius" 1917 metams, kurį yra nu-tarusi išleisti LSS., jau pradėtas spausdinti.

Bus tai idėjinis Kalendorius, kuriame tilps daug puikių raštų iš darbininkų judėjimo ir gyvenimo; be to tilps įvairių mokslo straipsnių, daug dailiosios literatūros, eil-ių, visokių svarbių statistikos žinių ir dailės paveikslų.

Tatai svarbu, kad "Darbininkų Kalendorius" butų paksleistas darbininkų miniose kuoplačiausia, kad jis rastų žėdno darbiniko bute. Idėjos žvilgsniu šitokj Kalend-orių yra begalo svarbu isplatinti.

Draugai-agentai, jūs sukate visą mūsų LSS. "bizni-skąjį ratą",—perskaite šį pranešimą, sukurkite visi kaip vienas ir prisiuskite mums savo užsakymus (orderius). Orderiuokite Kalendoriaus tiek, kiek tik galėsite ispa-duoti. Kalendoriaus kaina 25c. Agentams, kurie isanksto užsisakys nemaziau 20 ekz., duosime 50%. Gerai butų pi-nigus gauti isanksto.

Meldžiū visų mūsų kuopų, lai kiekviena savo susirinki-me nusprendžia, kiek ekzempliarių Kalendoriaus galės isplatinti. Orderius malonėkite priduoti kuogreičiausia, kad žinotume kiek ekzempliarių spausdinti.

Biznieriai, malonėkite taip-pat isanksto siųsti savo skelbimus.

Skelbimų kainos Kalendoriuje: Už pilną puslapį—\$15.00; už pusę puslapio—\$8.00; už ketvirtą dalį puslapio—\$5.00; už aštuntą puslapio dalį—\$3.00. Sykiu su skelbimu malonėkite prisiusiti ir pinigus. Jei norėsite, kad su apgarsinimu tilptų ir Tamstų paveikslas, tad už "klisę" primokėsite \$1.50.

Kadangi jau laiko liko mažai, tad kuopos lai pasirupi-na "Darbininkų Kalendoriaus" platinimą sutvarkyti kuoveikiausia. Lai nei viena kuopa nepasilieka be užsaky-mų, nes tai butų "smertelnas griekas". Gerai sutvarkius platinimą, Kalendorius galėtų mums atnešti didelės dvi-sinės ir materialės naudos. P. Kurkulis, adm.

AUKOS AGITACIJAI WASH-INGTONO VALSTIJOJ.

Drg. M. Rudavičius iš Penns-grove, N. J. aukavo 25c.

AUKOS L. S. D. P.

Drg. M. Rudavičius 55c.

NEWARK, N. J.

Soc. Partijos agitacijai Ad. Re-meikis aukavo 50c.

BRIDGEWATER, MASS.

LSS. 129 kp. savo susirinkime su-aukavo \$1.00 vakarinųjų valstijų agi-tacijos Fondan. J. Tolivaša.

BUENOS AIRES—PALERMO.

Drg. Vinco Oponskio su p-le M. Pilkauskaitė vestuvėse svečiai su-aukavo L. S. F. 19 pesų ir 20c. (Aukautojų pavardes delei vietos stokos praleidžiame. Adm.), kuriuos siučiū "Kovai" ir meldžiū perduoti L. S. Fondui. K. Jozokas.

Nuo adm. — Laiskė jokių pinigų

gdeta nebuvo, todėl ir perduoti jų L. S. F. negalime.

KARĖS BELAISVIŲ ATSAU-KIMAI.

Praeitą savaitę gayome laiškus, prašančius atsiskaityti gimines ir prietelius, nuo šių lietuvių belais-vių iš Vokietijos: 1. Jonas Ažusenis iš Rudiškių, Kauno gub., ieško brolio Prano Ažusenio iš Rudiškių ir Antano Sa-moko iš Radziūno. Adresas: Jonas Ažusenis, Friedrichfeld bei Weh Rhenland, N 34676 Baracke 34. Germany.

2. Vincas Bekšas, Valkininkų par., iš Jurburkės, prašo atsiskaityti Ameri-koj gyvenantį broli Petra, taipjau ir kitus gimines. Nelaisvėje nuo 1914 m. lapkričio 1 d. Adresas: Vincent Bekszas, Kriegsgefengenen-lager, Hoiberg, Baden, Germany.

3. Pranas Bručas, prašo atsiskaityti savo broli ir sesri Juozą ir Oną Bručus, gyvenančius Philadelphiojio. Adresas: Franz Bručas, Lager I, Saltau in Hannover Barak 35. Ger-many.

4. Alfonsas Simaška, Zarasų pav., Kauno gub., prašo atsiskaityti Kazj Simašką. Adresas: Alfonsas Sima-ska, Kriegsgefengenenlager, Langu-sabz II battalion, 6 camp, I Lug. Germany.

5. Antanas Savickas iš Panevėžio, prašo atsiskaityti savo gimines ir pa-zįstamus. Adresas: A. Savickas, 2-te Campagnie, Kriegsgefengenenlager N 4, in Altdamm, Germany.

6. Juozas Jackunas, prašo atsi-skaityti švogeri Joną Patinską, Dau-gių par. iš Uzakalnių kaimo, Vil-niaus gub. Skundžiasis kenčias dide-lj vargą. Reikalinga greita pagelba. Adresas: Juozas Jackunas, in Bor-kow, Mklenburg-Schwerin, Germany.

7. Jonas Markevičius, belaisvis, jieško savo sesers Cicilijos Marke-vičiūtės. Adresas: Johan Marke-vičiūtės, Gefengenenlager, Neuhau-ner a/Queie, 7 gef. — Camp. 10 corp., Germany.

8. Ignas Bajorianas, Panevėžio pav., Valdaikių kaimo, praneša sa-vo giminėms, kad pamintas nelais-ven ir prašo jų atsiskaityti.

Adresas: Ign. Bajorunas, Kriegs-gefengenenlager, Arys, Germany.

9. Pranas Blaževičius, Valkininkų vals., Čičiųjų kaimų, Viln. gub., pra-šo atsiskaityti gimines ir pažįstamus.

Nelaisvėje nuo lapkričio 1914 Adresas: Franz Blazewitsch, Kriegsgefengenenlager, Neiberg, Baden 1280, Germany.

Joanna ir Ursulė Povilonaitės Biržų, Kauno gub., persikėlė karės iš Rygos į Petrogradą, jėsiu brolio gyvenancio Amerikoj. Gau-dauja greit atsiskaityti. Adresas: Povilonis, Ligovskaja 133, kv. Petrograd, Russia.

Pajieškau brolio Kazimiero Stasiūno, tarnavusio Amerikos karinė menėj, Charles Stanley. Prieš karę gyveno San Francisco. Kas jį žino, meldžiū atsiliaipti šiuo adrešu: Stasiunas, 93 Zapasy polk. Reser-pital, gor. Elnia, Smol. gub. Russia.

Stebuklai ir Medicina

Joje aiskiai ir plačiai nupiesama kaip bažnyčia pračytyje išsikino gydė ligas, kaip jį kovojo su meta-cinos mokslo kilimu ir mokslinij gydymų budy plėtojimasi.

64 puslapiai. Kaina 20 centų. Arsuokite: M. M. RICE-HERMAN, 140 East 19th St., New York, N. Y. (Mažiau dolerio galima siųsti stebuklomis).

"Rankpelnis"

Savitinis laikraštis. Lietuviškosios Lietuvių Socialistų Sąj. Britanijoj. Geistina, kad amerikiečiai si-sipazintų su tos pačios idėjos draugais, gyvenančiais Skotijoj per "Rankpelni".

Kaina metams \$2.00. Adresuokite: "RANKPELNIS", 76 Main St., Bellshill, Scotland.

PATARMĖS MERGINOM APie Lyties Dalykus

PARAŠĖ M. H. SANGER Su pavalkais: LABAI NAUDINGA IR PAMOKINGA KNYGA. Kaina 50c. Reikalavimus ir pinigų siųskite šiuo adresu: J. STROPUS, 6 Loring St., S. Boston, Mass.

Enigus geriausias siųskite pinigų mums, kam tas neparanku, gali siųskti paties maršalo.

Geriausias budas del itir...

Neturit stokuot nei viename...